7205, 16TH AVE
TAKOMA PARK MD 20012

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
75 років
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. в Ню Йорку: —
BArcly 74125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVI. Ч. 91. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 16-го ТРАВНЯ 1969 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MAY 16, 1969 No. 91. VOL. LXXVI

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Четвер, 15 травня 1969

В АМЕРИЦІ

ГУБЕРНАТОР РОКЕФЕЛЛЕР відвідав у вівторок 13 травня в рамцях своєї поїздки до Середущої і Південної Америки республіки Сальвадор і Ґватемалю. В Сальвадорі він відбув розмову з президентом Фіделем Санчезом Гернандезом і в Ґватемалі з президентом Хуліо Сезаром Мендезом Монтенеґро. Гватемальська преса заатакувала Рокефеллера за те, що його відвідини в цій країні тривали надто коротко — всього три і пів години, надто мало часу, щоб ознайомитися з потребами якоїсь країни.

ПІСЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПОЛІЦІЄЮ РЕВІЗІЇ за наркотиками в мешканнях студентів Стейтового Університету в Стоні Брук, Л. Ай., й ув'язнення 13 студентів на терені цеєї школи почалися у вівторок 13 травня ц. р. студентські заворушення. Студенти підпалювали поліційні авта, вибивали вікна й підкладали вогонь в університетських будинках. Демонстрантів мусіла втихомирювати поліція.

ПІД ЧАС СТУДЕНТСЬКИХ ЗАВОРУШЕНЬ В ПІВДЕННОМУ УНІВЕРСИТЕТІ в Бейтон Руж, стейт Луїзіяна, в яких брало участь около 1000 студентів із усіх 8 тисяч, студенти обкидували запальними бомбами, камінням і пляшками поліцію й урядників університету. Було понад 30 поранених. Поліція розігнала демонстрантів з допомогою слізного газу й арештувала кільканадцять учасників демонстрації.

ТРОСТІСТИ (ОПІКУНИ) КОЛУМБІЙСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ вирішили більшістю голосів піти на вимогу лівих студентів й вилучити військовий вишкіл, проводжений в рамцях Вишкільного Корпусу Офіцерів Резерви (Ар-О-Ті-Сі) із програми шкільного навчання. Має це бути проведене до 1971 року. Водночас із цим вирішено створити університетський сенат, в склад якого, крім представників адміністрації і професури, входили б також представники студентів.

ДЕПАРТАМЕНТ СКАРБУ ЗСА подав до відома, що він звернеться до Конґресу з дозволом продукувати в дальшому півдоларові й однодоларові монети з інших металів, а не зі срібла і таким чином припинити взагалі продукцію срібних монет. Водночас із цим Департамент Скарбу скасував заборону перетоплювання й експортування за кордон старих срібних монет ЗСА й обмежив продаж надвишкового срібла для індустрії з 2 мільйонів до півтора мільйона унцій. Водночас із цим вирішено випустити у продаж 2.9 мільйона старих і рідкісних срібних долярів, які ще досі зберігаються в скарбницях департаменту.

У СВІТІ

ЗАХІДНЯ НІМЕЧЧИНА СТОЇТЬ теж перед поважною загрозою інфляції. Вона, як заявив її міністер народного господарства Карль Шіллер, „імпортована" з інших европейських країн. Найбільшими її причинами є велика заможність людей, які не рахуються з грішми й тому масовими закупами підбивають ціни, що сприяє спіралі цін і платень, — брак робітничих рук на щораз більше місць праці, — тісне пов'язання торгівлі з „хворими на інфляцію" країнами і т. п. Уряд рішив вжити рішучих засобів проти інфляції, з яких найважливішим є зменшення бюджету на пів більйона дол.

У БРИТІЙСЬКОМУ УРЯДІ НЕМА гармонії. Найкращим доказом те, що прем'єр Гаролд Вільсон зредукував значення міністра внутрішніх справ Джеймса Каллеґена, який належав до так званого вужчого кабінету 5-ох членів уряду: Вільсон запросив до себе Каллеґена і заявив йому просто, щоб той не приходив більше на засідання вужчого кабінету. Припускають, що Каллеґен зречеться свого міністерського посту. Причина: Каллеґен симпатизував з внутрішньо - партійною опозицією.

ІЗРАЇЛЬСЬКА АРМІЯ ДІСТАЛА запрошення — вислати своїх делеґатів на показ летунства, що в найближчому місяці відбудеться в Парижі. Те запрошення привіз до Ізраїлю один французький емеритований генерал. Це перший вияв зміни відношення Франції супроти Ізраїлю від часу відходу від влади де Ґолля. Шарль де Ґолль відступив був від традиційної французької проізраїльської політики, засудив Ізраїль за „агресію" проти арабських держав та разом із СССР підтримував арабів.

204 ПОРТУҐАЛЬСЬКИХ СОЦІЯЛІСТІВ ПІДПИСАЛИ заклик до всіх інших опозиційних партій в Портуґалії створити „один широкий демократичний фронт", який у найближчих виборах, які повинні відбутися осінню цього року, виступив би одностайно за спільну ціль: поворот демократичного режиму в Портуґалії. Цей заклик соціялістів стверджує, що не здійснилися надії, що після відходу від влади Олівейри Салязара, який по-диктаторськи правив впродовж 40-ка років, прийде зворот в сторону демократії. Теперішній прем'єр д-р Марчелю Каетано заявив, що він допустить некомуністичну опозицію до участи у виборах.

ОПИТИ У ФРАНЦІЇ ВИКАЗАЛИ, що настрої французів звертаються у користь голови сенату Алена Погера, як кандидата на президента, із шкодою для Жоржа Помпіду, довголітнього прем'єра за влади де Ґолля. Якщо Помпіду не виграє виборів зараз у першому голосуванні 1 червня ц. р., скориставши з розпорошення голосів між кількох кандидатів, тоді він, мабуть, програє в тісніших виборах, бо соціялісти і навіть комуністи можуть кинути свої голоси на Погера, вважаючи його таки за ліберальнішого від де-ґолліста Помпіду.

КРІШНА МЕНОН ВЕРНУВСЯ до індійського парляменту, після того, як його Конґресова партія відмовилася два роки тому призначити його на свого кандидата в окрузі Бомбаю. Тепер він кандидував, як „незалежний", дістаєши підтримку від комуністів. Крішна Менон був за прем'єра Джавагарлала Неру міністром військових справ і його димісіонували, коли наїзд Комуністичного Китаю проти Індії виявив великі недостачі індійської армії. Перед тим Менон, як амбасадор Індії в Об'єднаних Націях, раз-у-раз демонстрував свою ворожість супроти ЗСА і симпатії супроти СССР.

В ІТАЛІЇ НАБРАВ РОЗГОЛОСУ КРАДІЖ 875.000 гальонів вина, сконфіскованого державою та приміщеного в судово запечатаних пивницях в минулому році, коли-то 217 італійських виноробників оскаржено у фальшуванні вина. Тепер виявилося, що в більшості отих бочок знаходиться або вода, або бочки порожні, ото ж не стало головного матеріяльного доказу проти обвинувачених.

ВІД УСПІХУ ЛЕТУ „АПОЛЛО-10" ЗАЛЕЖАТИМЕ ДЕСАНТ НА МІСЯЦІ

Кейп Кеннеді. — Тут закінчуються підготовні праці до лету космічного корабля „Аполло-10", який почнеться в неділю 18 травня ц.р. о год. 12.49 по пол. літнього часу, і від успішного проведення якого залежатиме успіх висадження перших астронавтів на Місяць. Перевірено всі інсталяції ракетного бустера й самого космічного корабля, перейшли перевірку також астронавти, які складатимуть залогу „Аполло-10". Крім вишколу в керуванні їхньої кабіни вони знайомилися на спеціяльному курсі з топографією Місяця, зокрема тих околиць, що в них мав би відбутися десант двох членів залоги з „Аполло-11" влітку цього року. Проводив цей курс з астронавтами д-р Гаррисон Г. Шмітт, науковець-астронавт, спеціяліст в геології Місяця. Водночас із цим астронавти одержали докладні інструкції, які частини поверхні Місяця вони мають фотографувати. Триватиме місія „Аполло-10" вісім днів, починаючи від неділі 18 травня. В середу „Аполло-10" влетить в орбіту Місяця і почне кружляти навколо нього. В програмі лету передбачено, що залога корабля „Аполло-10" має відбути протягом 61 і1/2 години 31 лет в орбіті Місяця, на 21 раз більше, як залога космічного корабля „Аполло-9", яка відбула в грудні минулого року тільки десять летів в Місячній орбіті. Під час одного з таких кружлянь два члени залоги полковник Стеффорд і комм. Сернан перейдуть із своєї кабіни до спеціяльно збудованого і пристосібленого для десанту на Місяці судна, відчіплять його від свого корабля і полетять ним на відстань яких 50 000 стіп від поверхні Місяця. В тому ж часі комм. Янг пілотуватиме далі командним кораблем, сидячи в його кабіні і буде продовжувати лет навколо Місяця на відстані яких 70 миль від його поверхні, маневруючи ним так, щоб сполучитися знову з десантним судном, що в ньому будуть летіти Стеффорд і Сернан. Головним завданням лету „Аполло-10" буде встановити можливість керування двох кораблів в зоні місячної гравітації і переходу з одного до другого. Якщо місія „Аполло-10" буде успішною, то це уможливить започаткування лету космічного корабля „Аполло-11" в дні 16 липня ц.р. і здійснення пляну висадження перших астронавтів на Місяць в дні 20 липня ц.р.

Вимагають відбуття конґресового переслухання в справі Фортаса

Вашингтон. — Деякі з членів Палати репрезентантів започаткували заходи для конґресового проведення слідства в справі обвинувачень, поставлених судді Найвищого Суду Ебові Фортасові. Республіканський конґресмен Кларк Мек-Ґреґор з Міннесоти запропонував, щоб уже у вівторок 20 травня ц.р. започаткувати переслухання і покликати, як перших, для зізнань і самого Еба Фортаса і генерального прокуратора Джана Н. Мічелла. Мала б провести ці переслухання Палатна Правна Комісія. У відповідь на пропозицію МекҐреґора голова Комісії конґресмен Селлер заявив, що вже устійнено те, що має бути зроблене в цій справі в найближчому майбутньому. Сам Фортас далі мовчить, не складаючи ніяких вияснень чи виправдання. Дехто сподівається, що зробить щось в тій справі Найвищий Суд, приватне зібрання членів якого має відбутися 16 травня ц.р.

Совєти таврують ЗСА за В'єтнамську війну — критикують Ніксона

Москва. — Московські „Ізвєстія" принесли в середу 14 травня велику статтю з нападами на американську політику у В'єтнамі та з персональними атаками проти президента Ніксона, який — мовляв — завів надії, що він вестиме іншу, ніж Джонсон, політику. Тим часом, твердять большевики, політика Джонсона супроти В'єтнаму залишилась за урядування Ніксона тою самою, тільки хіба висловлюється її іншими словами. Стаття „Ізвєстій" втримана в привичному демагогічному тоні і на 100 висотків іде по лінії становища, що його займають Північний В'єтнам та В'єтконґ. Америку називається далі „аґресором", а південно-в'єтнамський уряд „помелом Америки", „маріонетами" „клікою", яка ніби боїться волі народу і тому не хоче погодитися на пропонований комуністами коаліційний уряд. Але „Ізвєстія" промовчують заяву президента Південного В'єтнаму Нґуєна Вана Тіє, в якій він зголосив готовість переговорювати з В'єтконґом.

НІКСОН ПРЕД'ЯВИВ ПЛЯН ЗАМИРЕННЯ У В'ЄТНАМІ

Вашингтон. — Президент Ричард Ніксон пред'явив у своїй промові до народу, що її виголосив через радіо-телевізію в середу 14 травня ц. р. плян замирення у В'єтнамі, базований головно на двох пунктах: обопільне відкликання з Південного В'єтнаму збройних сил Америки та Північного В'єтнаму, за згори устійненими термінами і під міжнародною контролею, та переведення — також під міжнародною контролею — виборів у Південному В'єтнамі. Конкретно, Ніксон запропонував, щоб до одного року була відкликана з Південного В'єтнаму більшість американських і північно-в'єтнамських військ, а після того, щоб рештуючі війська були зосереджені у визначених місцях і не вели ніяких бойових дій. Ніксон ствердив, що політична розв'язка В'єтнамської проблеми це внутрішня справа в'єтнамців, але висловив готовість щодо участи Америки у переговорах на цю тему. Зате Ніксон підкреслив, що Америка не погодиться ані на одностороннє відкликання військ із В'єтнаму, якщо цього самого не зробить Північний В'єтнам, ані на такий мир, який буде „замаскованою прогрою" Америки. Президент ствердив, що „престиж" це не пусте слово, коли йдеться про повагу держави у світі. Тому він виключив таку поведінку Америки, яка завела б надії її, союзників, була зламанням прийнятих союзницьких зобов'язань та стала джерелом наступної подібної війни, яку мусіли б вести „молодші брати" теперішніх вояків. Ніксон ствердив, що ніхто не хоче війни — ані Америка, ані Південний В'єтнам і що це безглуздя продовжувати війну та щораз збільшувати людські жертви. Тут Ніксон, привітавши зголошення південно-в'єтнамським підпільним „Національним Фронтом Визволення" 10-ох мирових пунктів — хоч він, Ніксон, з деякими з тих пунктів не погоджується — натаврував одночасне посилення комуністичних атак. Він перестеріг, що коли ті атаки будуть продовжуватись і американські людські втрати будуть збільшуватись — буде річчю необхідною „прийняти інші засоби". Америка — ствердив Ніксон — вела в цьому сторіччі вже чотири війни, принісши в них кругло один мільйон людських жертв. Але Америка не хоче ані територіяльних користей, ані військових баз, ані теж військового союзу з Південним В'єтнамом і радо погодиться на її невтральність, якщо вона буде дійсною. Однак Ніксон зажадав відкликання військ Північного В'єтнаму не тільки з Південного В'єтнаму, але й із Ляосу та Камбоджи, щоб була ґарантія, що ті війська не заатакують знову Південного В'єтнаму з тамошніх баз. Ніксон заявив готовість переговорювати на базі кожної пропозиції — 4-ох пунктів Північного В'єтнаму й 10-ох пунктів Національного Фронту Визволення та підкреслив, що ця його мирова пропозиція теж не є ультимативною, а зголошена тільки як база для дебатів. Президент Ніксон хвалив південно-в'єтнамського президента Нґуєна Ван Тіє за зголошену готовість переговорювати з комуністичним революційним підпіллям та запевнив, що Америка визнає кожний південно-в'єтнамський уряд, який прийде у висліді вільних демократичних виборів. Він запевнив, що знає про нетерпеливість американців, щоб мерщій закінчити війну, але — мовляв — однобічне відкликання американських військ із В'єтнаму не розв'язало б ситуації, бо спричинило б тільки масакру у Південному В'єтнамі, яка сколихнула б цілим світом. Це був виразний натяк Президента на кривавий терор, що його В'єтконґ стосує супроти мирного населення. Вістки з Північного В'єтнаму говорять, що тамошній провід вирікся надії на перемогу на бойовищах, але леліє надію, що американський нарід втомиться і перестане воювати. Президент перестеріг Північний В'єтнам проти подібних оман. Ніксон покликався на факт, що „майже без винятків" лідери некомуністичних держав Азії вважають одностороннє відкликання американських військ з В'єтнаму за загрозу для безпеки тих країн.

Промова Президента, яка охоплювала 3.000 слів, була виголошена спокійним, але достойним тоном та звертала увагу передусім своєю примирливістю.

Мирон Куропась очолив Федерацію стейтових організацій українських республіканців

Стоять від ліва: Богдан Футей (Огайо), Вол. Чопівський (Аріз.), Тома В. Дармограй (Пенн.), Марія Душник (Н. И.), Тарас Шмаґала (Огайо), Петро Пушило (Н. Дж.), Мирон Леськів (Н. Дж.), Валентина Єрмоленко (Мінн.), Микола Олек (Ілл.), д-р Степан Мамчур (Миш.), Мирон Б. Куропась (Ілл.), Володимир Базарко (Огайо), Віктор Балабан (Тексас), д-р Сергій Єрмоленко (Мінн.).

Клівленд. — 3 і 4 травня ц. р. відбулася тут конференція голів організацій українців - республіканців з 9-ох великих стейтів ЗСА з ціллю створити федерацію всіх таких стейтових організацій. Запрошення на конференцію розіслано всім головам 22-ох українських республіканських організацій: вони дістали були признання від професора Лева Добрянського, найвидатнішого американсько - українського республіканського діяча, — під час останньої виборчої кампанії, з суґестією — розвинути якнайживішу діяльність у користь кандидатури Ричарда Ніксона-Спіро Еґню. 11 голів стейтових організацій прислали виправдання, що не можуть особисто прибути, разом із заявами повної льояльности і солідарности з постановами, що будуть прийняті на тій конференції. Між тими, що прислали такі заяви, були: Микола Новак (Каліф.), Мирослав Кальба (Кольо.), Іван Чернига (Конн.), Іван Кнегецький (Дел.), Юлія Карпін (Дист. Кол.), д-р Андрій Турчин (Інд.), Орест Щудлюк (Месс.), Михайло Стефанишин (Мо.), д-р Антін Жуковський (Норт Дак.), Вікторія Клос (Ваш.), Богдан Завадівський (Віск.).

Проф. Л. Добрянський не міг особисто прибути, але надіслав листа з підкресленням історичного значення тієї конференції, яка повинна започаткувати активізацію українських республіканців у користь загальних республіканських цілей та придбати українцям більше значення в керівних колах. Звернення до конференції надіслав також конґресмен Роджерс Мортон, голова

(Продовження на ст. 7-ій)

Столичний арґентинський щоденник про пам'ятник Т. Шевченкові

Буенос Айрес. — Популярний столичний щоденник "Diario La Prenвa" у числі з 28 квітня помістив ілюстрований світлинами репортаж свого кореспондента під наг. „Посвятили наріжний камінь під пам'ятник українському пророкові Тарасові Шевченкові". У репортажі, писаному на місці події й переданому, очевидно, телефоном постійно подається помилково прізвище Т. Шевченка, як Тарас „Шевнко". Розповідаючи про акт посвячення наріжного каменя, „Діяріо ля Пренса" зазначає, що велику участь у тій церемонії взяли не тільки старші, а й діти й молодь в українській ноші та в уніформах своїх молодечих організацій. Переповіджено коротко біографію Тараса Шевченка та його головні ідеї. В іншому репортажі, ілюстрованому сценою, коли Владика Іов УАПЦеркви в Південній Америці розпочинає церемонію посвячення, названо прізвище Тараса Шевченка без помилки, згадано також про Шевченківську академію, що відбулась увечері 27 квітня в залі колеґії Сан Хозе, на пошану Кобзаря України.

Українець найменований президентом нафтової корпорації

Ню Йорк. — Іван Г. Старр, активний член української громади та, зокрема, таких її організацій, як Українські Американські Ветерани, Ліґа Української Католицької Молоді та ін., був найменований президентом „Стенвуд Ойл Корпорейшин", що має свій осідок в Ірі, в Пенсильвенії. Про це високе призначення для молодого економіста українського роду повідомив дотеперішній президент згаданої корпорації Джан А. Кей під час зустрічі з представниками преси, приятелями та іншими урядовцями тієї корпорації в середу, 14 травня. Іван Старр, народжений у Вунсакет, Ровд Айленд, закінчив початкову українську парафіяльну школу в Брукліні, куди перенеслись його батьки, іміґранти з України, опісля інженерські студії, але пішов за своїм природнім покликанням та почав свою кар'єру в різних фінансових установах, добившись тепер високого становища президента корпорації. Свою відданість українській громаді та її розвиткові він виявив своєю активною участю в її житті та своєю жертвенністю на її цілі. На початку цього року він пожертвував $500 на катедру українських студій в Гарвардському університеті та $300 на закуп устаткувань для дитячого табору на Союзівці. Іван Старр одружений з Юлією з Вовновичів і вони мають двох синів і одну дочку. Всі є членами 325-го Відділу УНСоюзу.

ПЕРЕД ЮВІЛЕЙНИМИ СВЯТКУВАННЯМИ УНС В БАСЕЙНІ ТВЕРДОГО ВУГІЛЛЯ

Як уже багато разів інформовано, з кінцем цього місяця відбудуться великі врочистості для відзначення 75-річчя Українського Народного Союзу. В суботу, 24-го травня, з цієї нагоди відбудеться в Карнеґі Голл в Ню Йорку прем'єра нової й оригінальної опери Антона Рудницького „Анна Ярославна", до лібретта Леоніда Полтави, а чергового дня, в неділю 25-го травня, ця опера буде повторена в Тави Голл у Філядельфії. Тиждень пізніше ювілейні святкування УНСоюзу відбудуться там, де він народився: в басейні твердого вугілля з Пенсильвенії. В суботу, 31-го травня, відбудеться врочистість дедикації пам'ятника українським піонерам в Шамокіні, і того самого дня там же буде ювілейний бенкет. Чергового дня, в неділю 1-го червня, відбудеться в недалекому Лейквуд Парку ювілейний фестиваль, під час якого, між іншим, виступить показаний тут славний хор „Веснівка" з Торонта під диригентурою Квітки Галини Зорич-Кондратської.

ВІДЗНАЧАЮТЬ 50-ЛІТТЯ О. ДЕК. ВАСИЛЯ КЛОСА

Йонкерс. — Ювілейний Комітет на чолі з В. Чолієм, влаштовує у шкільній залі відзначення 50-ліття священства Всч. отця декана Василя Клоса, пароха української католицької церкви св. Михаїла в Йонкерсі. 18-го травня з тієї нагоди буде ювілейна академія силами учнів школи, а 25 травня — бенкет, з участю Владики Стемфордського Йосифа Шмондюка та кількох місцевих американських представників. Бенкет буде попереджений ювілейною Службою Божою.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник Ukrainian Daily
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00: six months $9.50: three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.
Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Сила громадської думки

Громадську думку, чи — популярніше — публічну опінію — оформлюють різні чинники. Найперше — безпосередньо важливі події, факти, які породжують таку чи іншу реакцію в думках і настроях широких кіл народу. Далі — спосіб реферування подій та їх насвітлювання. Преса є могутним фактором в оформлюванні громадської думки. Колись, коли ще не було новітньої преси, історія якої починається взагалі щойно від перших років XVII сторіччя, величезний вплив на громадську думку мали література і філософія: адже Велику Французьку Революцію насправді підготовили своїми творами „енциклопедисти", що заперечували дух монархічного абсолютизму. В демократії з її свободою усного й писаного слова з впливами преси суперничають у впливанні на уми й настрої широких кіл — публічні збори, віча, маніфестації, демонстрації.

Теперішня дійсність в Америці щодня подає лекції, як оформлюється громадську думку. Це водночас дуже повчальні лекції, як діє взагалі новітній демократичний устрій. У виявлюванні себе назверх суперничають різні течії, групи й великі організації. Між ними є будуючі, конструктивні, але є й руйнуючі, деструктивні. Є між ними й такі, які самі себе дискредитують взаємосуперечними виступами. Наприклад, біла ліво-ліберальна організація „Студенти за демократичне суспільство", відома своїми початковими літерами „СДС", разом із войовничою організацією „Чорна Пантера" й іншими подібними муринськими організаціями вимагають негайного миру в В'єтнамі без уваги на становище тамошніх комуністів, себто вони за „мир для миру". Але ті самі дві созюзні групи американського суспільства — ліві білі й чорні екстремісти - расисти, не тільки пропагують, але й переводять у ділo війну на терені університетів і коледжів, вдираються туди озброєні й виявляють свій „пацифізм" — фізичним спротивом поліції, нищенням університетського майна.

Однак, дійсність така, що не тільки конструктивні, але й руйнницькі чинники здобувають собі в умовах демократичних вольностей вплив на державне життя. Хоч широкі американські кола, зокрема робітництво, неподатливі на пропаганду, що пахне комунофільством, і хоч опитування виявляють, що більшість американського народу таки підтримує політику Уряду, все ж, втомлений безперервними атаками ліберальних інтелектуалів, ліберальної преси й вуличних демонстрантів, попередній президент Линдон Джансон відмовився від кандидатури на перевибір.

В останніх днях американська дійсність дала три приклади на силу громадської думки. Рахуючися з напруженою увагою, з якою громадянство стежить на протязі року за перебігом безплідної Паризької конференції в справі В'єтнаму, де на бойовищах гинуть американські вояки, де мирне населення зазнає щораз більших втрат, президент Ніксон рішився вперше виступити із радіо - телевізійною промовою до народу в цій найболючішій справі. Далі, студентські ворохобні настільки вже перебрали міру, що в широких громадських колах проявляється гостра реакція: у Конгресі зголошено в цій справі кілька законопроєктів, на адресу університетської адміністрації і професури сиплються прикрі докори за „брак хребта", університетам і коледжам, що не вміють завести у себе лад, погрожує позбавлення федеральних і стейтових субвенцій. Врешті, третя справа породила гостру реакцію громадської думки: виявлення тижневиком „Лайф", що член Найвищого Суду Ейб Фортас прийняв був від промисловця Луїса Волфсона 20.000 дол. „на студії і твори", і звернув ті гроші через 11 місяців, коли в міжчасі Волфсона засуджено на в'язницю за грошові маніпуляції. У „Н.Й. Таймсі" появився запит, чому така людина, як Фортас, що дістає 60.000 долярів річної платні, бездітна і має дружину-адвоката, яка заробляє великі гроші, спокусилась на гроші, що кидають тінь на всу установу Найвищого Суду?! Мабуть, під натиском громадської думки Фортас зречеться свого становища в Найвищому Суді.

В історії української вільної громади були приклади сили громадської думки. Під її натиском постала в 1948 році Українська Національна Рада, під її натиском здійснено давній плян скликання Першого Світового Конгресу Вільних Українців, під її натиском заманіфестовано єдність духовенства і цілого громадянства під час подорожі Кардинала Сліпого по Північній Америці.

Сила громадської думки безсумнівна, і тому важливо цю думку скеровувати, щоб заступала вона конструктивні ідеї та пляни.

Леонід Полтава

КРАЙНЯ ПОРА

До розкиданих у пресі в ЗСА і Канаді голосів з доманганням створити Фонди Української Культури в обох країнах та Мистецькі Ради при головних політично-суспільних репрезентаційних організаціях, Комітеті Українців Канади і Українському Конгресовому Комітеті Америки долучився і голос культурної діячки п-і Н. Башук у статті „Не самим хлібом живе людина", на сторінках „Гомону України" з 1-го березня. У тій статті, між іншим, сказано про справи української мови та про не лише збереження, а й розвиток поза Батьківщиною української культури, цькованої і переслідуваної окупантом.

„Для тих справ, — пише п-і Н. Башук, — як першої ваги, повинна створитися Мистецька Рада при КУК чи СКВУ. На останньому Конгресі українців Канади до „внесків"... я подала пропозицію створити мистецьке чи імпрезове тіло при КУК. Комусь на заваді є чинники відомо... Мрякобіся, як каже проф. Я. Рудницький. На щастя, дещо вже є, напр. хор під керуванням В. Кардаша, Струнна оркестра проф. Ковалева в Торонті, „Бандуристи", Гошуляк, Український Дитячий Театр у Вінніпезі, пам'ятник Шевченкові, Ш е в ч енківська фундація, а навіть дім УВАН. Є багато дечого і на відповідному рівні. А треба більше".

Українська спільнота в Канаді вже зайнялася твоpенням Шевченківської Фундації, що з відсотків із запланованого мільйона долярів спрятиме розвиткові української культури. У нас в ЗСА, до цього часу ще нічого не зроблено в цьому напрямку.

Згадувана авторка інформувала, що в самому Вінніпегу, у тій українській столиці Канади, аж проситься „створити репрезентативний хор, створити мандрівну малярську виставку, відновити із кращими силами Український театр Я. Семчишина, створити музичну студію або доповнити школу В. Кисілевської, поширити малярську школу К. Антонович, піддержати Український фестиваль у Давфині і дати моральну підтримку Українському Дитячому Театрові під патронатом ОЖ ЛВУ, який пішов уже на другий вид (награв платівку „Коза Дереза". Треба багато. Як, тоді якими фондами і засобами? — ось питання, які не можуть залишитись без конкретних відповідей".

До цього додамо, що одна з великих імпрез у Торонті не відбулась лише тому, що юнійна симфонічна оркестра „заправила" за виступ великі гроші. І хоч там є українські музичні сили й мистці - організатори, української симфонічної оркестри все ще не створено, бо ще не знайти необхідну, особливо в перші часи, фінансову підтримку?

Молодечий оперовий ансамбль у Філядельфії, під мистецьким керівництвом професора УМІ, диригента Юрія Оранського вже другий рік перейшов у власній громаді на становище дисплейсд персон", не маючи місця, де вправляти, ані навіть де сховати дорогі інструменти. А це Ансамбль уже показав „Пана Коцького" і здійснив інші оперового типу вистави на дійсно високому рівні. Мало того, Ансамбль уже має партитуру нової опери — „Лис Микита", музика проф. Василя Овчаренка, та що з того?

Виключним щастям для авторів опери „Анна Ярославна" була увага УНСоюзу до цієї ділянки української культури, однак, УНСоюз не може фінансувати багатьох таких холостих починань. Їх може фінансово підтримати лише вся українська громада в зорганізованій формі. Ось тому знову мова про необхідність обдумати і створити Український Культурний Фонд на всеамериканському міру, звичайно, при окремому Секторі У к р а їнської Культури УККА.

Такий постійний і тривкий з відсотками - прибутками фонд допоміг би в багатьох дійсно важливих починах не лише у ЗСА, а напевно й деінде. Нині стоїмо перед фактом, якого не знає, мабуть, історія світової культури: з України передав український композитор до Риму прекрасну оперу „Незабудька". Римська опера мала ставити цей твір українською мовою, як прохав автор. Українська співачка - солістка Тетяна Ара Шуфлин, яка перебуває в Римі, захоплено відгукнулась про оперу і була б душею виконання цього нового твору, але... Дирекція Римської опери чомусь вважала за відповідне звернутися в цій справі до Москви, а звідти зажадали „Незабудьку" поставити... російською мовою! Невідомий автор повідомив, що забороняє співати його твір російською мовою, але погоджується, що лібретто можна перекласти на будь-яку іншу мову.

Що, коли б Дирекція Римської Опери погодилась на переклад? Навряд чи вона фінансувала б цю працю, а вже напевно погодилася б і з подякою прийняла відповідну суму для перекладу — від вільних братів того композитора, від Фонду Української Культури з Америки.

Вслухаймось у вимоги українських студентів, які не покинули духово і мовно України. В один голос домагаються вони підтримки у їхній культурній праці, оновлення змісту академій, концертів, вистав, піднесення культури на вищий рівень, упарі з зростанням української людини нашого віку. Певно, що тут і там знайдеться якщо не меценат, то жертводавець чи установа, котра забажає допомогти молоді або якомусь мистецькому ансамблеві. Але чи це розв'язка проблеми на довшу мету?

Протягом останніх 2-3 років помітне деяке зрушення у справі українського шкільництва, розповсюджування літератури для дітей українською мовою (не виданих з поневоленої України). Помічаємо деяку активізацію зорганізованого життя українського студентства у більшості країн вільного світу. Всі ці прояви треба підхопити. Мільйонові фонди для збереження і розвитку вільної української культури на майбутні десятиріччя стоять на черзі життя української спільноти.

Ірена Книш

НАПЕРЕДОДНІ 500-РІЧЧЯ КРИВАВОГО НАРОДОВБИВСТВА

I

Не скептицизмом Книги Екклезіяста у вислові „нічого нового під сонцем" слід зіставляти минуле з сьогоча́сним, але в ім'я кращого розуміння теперішности, бо її нерідко прояснюють події колишнього.

А втім, знання нашої многовікової спадщини не відкриває нам прозорої перспективи історичних діянь і не влегшують оцінку себепізнання. Надалі бо збирають пожнив'я ворожі цензури, розкладницька пропаганда, імперіялістичні зазіхання, промовчування й фальсифікація подій. Але найбільше цьому сприяє власна нетямущість. У забутті відійшла корисна й потрібна максима, яку нашим великим предкам голосив Збігнєв Святослава: „Добре є, браття, читати книги!"...

Ми ж не звикли брати науку з історії, втримувати тяглість із давниною. А ми ж власне й є витвором нашої історії, бо її діяння нас формували, з печаттю їхнього духа ми йдемо крізь життя: всі разом і кожне зокрема. Наша дорога тверда, терниста. Вдалий процес нашого завершування брутально нівечили противники, тому розпад і зміни кидали нас із вершин розквіту в безодню падіння. Суверенність і соборність приречені на загладу там, де душа нації — її історія окрадена й привласнена ворогами. Але не знищити історії живого народу!

Споконвічна ідея соборности була джерелом могутности нашої княжої держави і стала для нас свого роду бумерангом, що досягав наші зусилля відродити її. За неї вхопилися сусіди, „собирателі" Руси - України, щоб нас викорінити, стерти, знищити на нашій рідній землі. Нам ніхто не допомагав і ніхто не захищав нас від напасників. Польща, Литва, а згодом Москва тільки чигали на розгром нас степовими ордами. Проте, всіх ласих грабіжників - колекціонерів хитрістю перевищила Москва. „Збирати руські землі" — ось була програма для експансії Москви, володарі якої своєчасно з руськими князями. З азійською переймивістю монголо - татарська Московщина вдягнула на себе овечу шкіру: прийняла княжну мову русичів і присвоїла собі їхню назву. П докладніше с л о в'янство залишилося виключно лінгвістичним. П о г рабувавши нашої землі, їхню назву, мову й культуру, москалі вже не мають потреби приховувати своє справжнє обличчя, як це гордо заявляє Н. Трубецкой („К проблеме русского самопознания, Собрание статей, Париж, 1927). Він уважає чести для москалів бути нащадками Джінгісхана, Тамерлана, Кубіляя і інших володарів монгольської імперії. Варто при тому додати, що італійський подорожник Пальомі, побувавши в Москві у 1733-4 рр., застерігався, що порівняння москалів із татарами є образою для останніх.

Пожежами, убивствами, грабуванням, руйнуванням збирали „великие князья" Москви руські землі згідно з поглядами азійських орд, які вважали своєю власністю всі ті землі, що їх одного спустошили. А як тільки позбулися ханської зверхности, завойовницькою методою татаро - монголів утвердили свій імперіялізм. Історики слушно вважають падіння Новгородської республіки початком його безперервної експансії аж по сьогодні.

Добігає вже півтисячі років від того часу, коли довершився перший етап змагу між демократичним федералізмом руських земель і азійською деспотією Московщини. Наші предки прагнули соборности з далеко посуненою автономією князівств і провінцій, з його скористала Москва, застосувавши в повній мірі східню жорстокість, підступність, віроломність і лицемірство.

II

Великий Новгород, колись горда провінція могутньої Київської держави, що досягла берегів Північного моря, від століть посідала власну автономію, „льготну грамоту" князя Ярослава Мудрого. Особа новгородського князя, призначуваного Києвом, та церковне зверхництво „митрополита київського й усієї Руси", як сказано ще в акті з 31 березня 1461 р.: „Се аз Иона, митрополит київський и всея Руси" („Акты юридичного побуту старої Руси", вид. Археогр. комісії, під ред. Н. Калачова, Спб., 1857, т. I, стор. 63, П, стор. 335), були символами єдности й соборности всіх земель.

Ставши н а ймогутнішим торговельним о с е редком, Новгород Великий не забув лицарських традицій, жив епохою перемог, я к и м и Мстислав Удалий покорив сусідальців під зверхність новгородців. Сувора Новгородська земля прагнула своїм блиском дорівнятись південній столиці, цьому осяйному розсаднику нашої культури й державности, звідкіля проміння політичної влади й цивілізації освічували найдальші закутки держави. Монументальні будівлі Новгорода Великого, його храми, собор св. Софії, монастирі, замки, боярські двори, просторі майдани, торгові площі, широкі вулиці, брязкіт зброї, гомін розмов, гамір прохожих, лункі співи молебнів, а над усім розносилися бовкання потужного вічевого дзвона на Ярославовому Дворі — все це випиняло колись велетенський простір півмільйонового міста, може найбільшого в середньовічній Европі.

З усієї історії Новгорода говорить дух чужої москалям нації. Яскраво показав трагічно обірваний спротив Новгородської республіки, свідчить про це її чорна могила. Вся духовість народу, освіта, мистецтво, архітектура, широкі садиби в гаях і садах, одяги, увесь стиль життя, а особливо мова — схожі з Півднем. Микола Костомаров показав нам групу новгородців на картинах з XV століття в церкві св. Миколи. Видніють на ній кілька мужчин і одна жінка. Їхній одяг: чорні штани, вкладені в червоні чоботи з високими халявами, вишиві на грудях із обох боків переднього посередині розрізу, на плечах накидка з відкинутими рукавами (жупан); у жінки одежа досягає до стіп, на голові шапочка, пов'язана хусткою, обвитою на підборіддя. Він же запевняє, що Іван Коновченко в думі — це новгородський удалець.

Місцеві назви, наприклад, Дубно, Городок, Замостя, Березово, Сорочинці, Березовець, Любиничі, Ніженець, Новосілки, Равуня, Коростин, Хотин, В и ш городок, Любно, Ковалево і т. п. форми імен: Івашко, Гаврилко, Захарко — зберегли з до останніх часів. Розмовляючі з нащадками новгородців у своїй дослідницькій подорожі по Новгородській землі, Костомаров мав враження, що говорить з киянами. (Збірне видання творів, 1903, І).

Поширене серед населення знання письма, та ж сама техніка берестових грамот, що й у Києві, як і. наприклад, напис на кам'яному хресті Іванка Павловича в Новгороді (з 1132 р.) — рідний брат оцілілого на стінах церкви св. Пантелеймона в Галичі: „В княженіє Мстислава... іскали Ляха в Плотеніже і не найшли..." Такою ж характер довних літер, скорочень і пов'язань — ідентичні з кириличними написами, наприклад, у церкві св. Спаса на Берестові коло Печерської Лаври. (Йосиф Пеленський: Галич в історії середньовічного мистецтва, Краків, 1914, вид. Акад. Наук).

Із спільного джерела нашої знаменитої метрополії, тієї величної столиці на семи пагорбах — по всіх наших землях променювали: святість, краса, плинність, сила, велич!

Займаючи вийняткове місце в політичній системі Київської імперії, бувши розсадником київських князів (як руська „вагіна регум" за висловом Михайла Грушевського), Новгородська земля як найперша після Києва мала призначення оборонниці так в авангарді, як і в ріерґарді. Міжнародне значення Великого Новгорода як важливого осередку торгівлі, його державна потуга, матеріяльні б а г а тства й культурні цінності стояли на сторожі всіх земель від сходу, заходу й півночі.

Довго готовила Москва свої сили, щоб Великий Новгород знищити.

(Закінчення буде)

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПРО ДИР. ГР. ЦЕГЛИНСЬКОГО

У „Свободі" ч. 86 з 9 травня ц. р. проф. Степан Шах в своїм історичнім нарисі пише: „В 1910 р. дир. Гр. Цеглинський перейшов на емеритуру. В 1912 р. вибрано його вдруге послом до віденського парляменту, але того ж таки року 22 жовтня він помер, і похоронено його в Перемишлі".

В шкільному році 1913/14 директором української гімназії в Тернополі був проф. Гр. Цеглинський. Пам'ятаю, якраз в заступстві проф. Музички приходив він до кляси і учив нас числівників. Я донині немов бачу його і чую його голос Під час вакацій 1914 р. вибухла війна, а з приходом війська царської Росії дир. Гр. Цеглинський покинув своє життя в будинку української гімназії в Тернополі. Де його похоронили — не знаю, може і в Тернополі.

Д-р мед. Теодозій Сеньківський

Філядельфія

ПРО СТАТТЮ О. Д-РА В. КОВАЛИКА

„Потрібно чи не потрібно українського обряду?" — цю статтю о. д-ра Володимира Ковалика, ЧСВВ, вміщену в „Свободі", прочитав я з великим задоволенням і полегшею. Це — сильний і реалістичний голос з рядів священства, на який миряни ждали вже давно. Клонимо голову перед о. Коваликом за щиру оборону всього нам рідного.

Прошу дуже цю статтю перекласти на англійську мову і вмістити в англомовній „Свободі", а також було б добре випустити її окремою брошуркою для поширення між англомовними українцями.

Зиновій Квіт

Клівленд

„СВЯТО НА КОРДОНІ" З ЧССР

Про таке „свято" повідомила „Молодь України" з 11 травня. Воно відбулось „на кордоні СССР з ЧССР", тож навіть не на кордоні „УССР", хоча насправді зустріч чехів і словаків з українцями з Ужгороду відбулась на українській території. Українське в тій офіційній зустрічі було тільки те, що одно гасло написане українською мовою, а російською були десятки гасел. На „святі" виступав Ян Ксцеславський із Сх. Словаччини, голова партійного комуністичного університету, який заявив, що „чехо-словацький народ увійшов у сім'ю совєтських народів", себто промовець підтримував доктрину Брежнєва про совєтський „коммонвелт".

СОЮЗОВЦІ! ВСІ БЕЗ ВИНЯТКУ ЗУСТРІЧАЙМОСЯ З ЧЛЕНАМИ ЕКЗЕКУТИВИ УНСоюзу НА ОКРУЖНИХ ЗБОРАХ. НЕХАЙ НА НИХ НЕ ЗАБРАКНЕ НІКОГО З ВАС!

Степан Шах

ДЕРЖАВНА ГІМНАЗІЯ З УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ В ПЕРЕМИШЛІ

(Історичний нарис — у 80-ліття)

(8)

Щойно коли в 1933-му році вибрано було головою спортового Товариства „Сян" дир. Ст. Шаха, набуло це товариство у 1935 р. на Вовчу власну спортову площу, де розігравало свої змагання з іншими спортовими клюбами; там також відбували учні перемиських українських шкіл спортові свята і футболеві гри — за зниженою оплатою: Українська Державна Гімназія, приватна гімназія Українського Дівочого Інституту і молодь вселюдної 7-клясової школи ім. М. Шашкевича та 6-клясової школи СС Служебниць на Засянні.

Дир. Шах гуртував біля себе лещетарів гімназії і влаштовував з ними зимовою порою лещетарські прогулянки в гористі околиці Перемишля, в напрямі Кругеля, на терен повосенного форту VI (кол. австрійської твердині), в напрямі на Брилінці або на найвищу гору в повіті Копистанку (541 м. висоти). А в літню вибився зі своїми лещетарями на тиждень у Карпати, головне в околиці Турки або в колиці Ліська. Разом з ними іздили „обов'язково" шкільний лікар д-р Мирослав Куник, визначний л е щ е т а р ський змагун (нині в Канаді), учитель руханки проф. Євген Бачинський або його помічник — „тілесний виховник" Мих. Романець.

Мав Спортовий Кружок у своїй виховній програмі також футболеві змагання і спортові секції, навіть красна вчі, що йшли за традиціями забороненого шкільною владою „Пласту", ідейним провідником якого був увесь час проф. Теодор Поліха, що при різних спортових нагодах заступав дир. Шаха.

Але організаційне життя учнів гімназії зосереджувалось у самоуправній Міжклясовій Громаді Учнів, до якої належали вибрані колективні представники Клясових Громад усіх кляс та голови самоосвітніх учнівських кружків, яких було в гімназії від 1922 р. — 8: 1) Марійська Дружина — під проводом о. проф. П. Голинського, 2) Українітичний Кружок ім. Л. Українки (опікун проф. д-р Євген Грицак), 3) Історично-Географічний Кружок (опікун проф. Вол. Соллогуб), 4) Музичний Кружок — хор і оркестра (опікун і диригент — проф. Павло Волянський), 5) Драматичний (опікун проф. Богдан Загайкевич), 6) Природничо-геологічний (опікун проф. Юрій Джигало), 7) Клясичний (опікун проф. Семен Кузик) і 8) Спортовий „Сяново Чайка" (опікун проф. Євген Бачинський). Крім цього був ще Кружок Ощадности (проф. Степан Малиновський). В цім Кружку учні складали свої дрібні ощадності на книжечки ПКО, і в 1935 р. на конті ПКО було вже 617 золотих, а на банковім конті — понад 1.000 зол. Кличем Кружка Ощадности було: „Ощадність гартує волю, сталить характер людини".

Усіми Кружками керувала президія Міжклясової Громади, головою якої був звичайно учень VII кляси, а патронат ліцею 1-го року ліцею. Ця Міжклясова Громада підлягала безпосередньо директорові гімназії, а голова Міжклясової Громади пропонував і узгіднював з директором гімназії або з його заступником (проф. І. Поповським, а відтак проф. Богданом Шеховичем програму праці усіх гуртків — звичайно на протяг семестру. До почесних обов'язків голови Міжклясової Громади належало виголосити промову на шкільному концерті в честь Т. Шевченка.

Концерти в честь генія України були вершком патріотичного наставлення учнів, і тому промови ці були дуже „витончені". Концерти закінчувано в і д співанням гимну „Ще не вмерла України!" Заборонено було владою співати „Не пора, не пора", і за порушення цієї заборони Львівська Шкільна Куратория розв'язувала школу. Дир С. Шах увів до програм Ш е в ч е н ківських концертів виробувані ним уже в Академічній Гімназії у Львові збірні деклямації та інсценізації поем Т. Шевченка. Інсценізацію уведено і до поезій Л. Українки, до новель В. Стефаника, що захотило учнів навіть самим братися за перо й укладати тексти до драматичних вистав. А як взірець служили їм інсценізації дир. Ст. Шаха з оповідань чи легенд з Начального Літопису Нестора, як, наприклад, „Чудо св. Николая над половчином" (легенда з XII віку), в трьох актах, яку відіграли учні державної гімназії, учениці Дівочого Інституту, школа св. Николая СС Служебниць та школа ім. М. Шашкевича; а також інсценізацію о. Василіяни в Жовкві як ч. 17 „Бібліотеки Релігійної Драми" в 1937 р.

Крім рік-річних святкових концертів у честь св. Йосафата та Т. Шевченка відзначали учні й інші літературні та історичні річниці, як, наприклад, ювілей 50-ліття перемиської поетки Уляни Кравченко, 40-ліття літературної праці Богдана Лепкого в 1934 р., 20-ліття смерти Івана Франка в 1936 р. До виступу у гімназії запрошувано співаків-солістів, піяністів — перемиських і з інших міст, яким оплачувано дорогу, рецитаторів-деклеаторів, як, наприклад, незрівняного інтерпретатора новель В. Стефаника мгра Березовського-Геника, як теж з викладами учених, наприклад, доцента географа краківського ун-ту д-ра Володимира Кубійовича чи проф. Івана Огієнка з Варшави.

З інших національних свят чи історичних річниць відзначали учні з особливим пієтизмом річницю „Бою під Крутами". В цім бою з большевиками брали чинну участь два учні Перемиської Гімназії — Григорій Пипський і Роман Сорокевич — і там склали свої молоді голови за незалежність України. А який внутрішній настрій панував серед учнів в останніх роках перед війною, хай засвідчить ствердження кол. голови Міжклясової Громади в шк. році 1934/35 — інж. Євгена Старости, річник матури 1936 (нині в Америці): „Особливим осередком дій підпільного руху ОУН в Перемишлі була Перемиська Гімназія. А дир. С. Шах обороняв гімназію й її учнів перед наступом польської влади і поліції" (Див.: „Збірник п. н. „Перемишль — Західній бастіон України", що вийшов під редакцією проф. Б. Загайкевича, Ню Йорк-Філядельфія 1961, на стор. 176, — у статті Євг. Старости: „Сини Перемиської Землі в українських революційно-визвольному русі 1930-1945 років").

Кінець історії Перемиської Гімназії поклав вибух німецько-польської війни і окупація Перемишля совєтською армією 28 вересня 1939 р. Навчання в гімназії розпочалось 15 жовтня 1939 р., а протягом шк. року 1939/40 перетворено її з обома відділами ліцею на совєтську 10-річку, яку злучено з такою ж 10-літкою Українського Дівочого Інституту і надано їй ім'я Сталіна. Управителем цієї школи іменовано ляйтенанта червоної армії Глухенького, але по двох місяцях зрезигнував він і його місце зайняла спроваджена учителька. Небораk, дружина майора-політрука. Візитатором школи іменувала обласна комуністична влада кол. професора Перемиської Гімназії Михайла Демчука, що належав до Української Партії Соціял-Демократів.

За часів гітлерівської окупації Перемишля (1941-1944) Перемищина входила в склад краківського дистрикту „Генеральної Губернії". Українській Гімназії у Перемишлі не відновлено, не

(Закінчення на стор. 7-ій)

ВИСТАВКА ПАМ'ЯТОК ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ

(Рефлексії)

Заходом комбатантських організацій у Філядельфії: Об'єднання б. вояків Українців Америки, Братства Українських Січових Стрільців, Братства 1-ої Дивізії Української Національної Армії, Об'єднання й Товариства к. вояків Української Повстанської Армії, Карпатських Січовиків та Українського Резистансу відкрито 19-го квітня Виставку пам'яток визвольної боротьби. Виставка з понад 800 експонатами складається переважно з фотознімок і літератури, але є також ордери, відзнаки, жетони, прапори, однострої, мапи, документи, поштові значки. Увагу звертають на себе оригінальні образи на військову тематику мистців Івана Кучмака (20), Михайла Мороза (1) та портрет ген. Чупринки кисти Б. Кондра. Ціла виставка зі своїми рідкісними експонатами цікава й повчальна. Добре було б, щоб нею поцікавилися інші скупчення б. вояків і показали її у своїх громадах.

Виставку відкрив її ініціятор і головний організатор голова Відділу ОБВУА побр. Микола Алексевич, який привітав приявних і згадав про труднощі і працю при організації виставки. Вітали виставку представники Головних Управ поодиноких організацій д-р Володимир Галан (президент ОБВУА), Василь Заброцький (голова Краєвої Управи Братства Дивізії УНА), Юрій Лопатинський (голова Об'єднання УПА), Михайло Ковальчин (голова Товариства УПА) та голова Братства УССів, перших наших новітніх військовиків побр. Іван Поритко. Приємно було слухати їхніх закликів до консолідації комбатантських організацій і хочеться вірити, що за словами підуть позитивні, конструктивні діла.

Організаторам виставки належиться подяка не тільки за їх великий труд але й за духа, в якому вони ту виставку творили. Це було незичайне явище в наших імігрантських умовинах. Це був дух єдности, дух вояцької дисципліни спертої на взаємному зрозумінні й вирозумінні в ім'я спільної справи, цей дух, що керував українським вояцтвом у роках нашої молодости, коли воно за кличем „Душу, тіло ми положим за нашу свободу" клало своє життя у жертву за здійснення найвищої ідеї — самостійної, соборної Української Держави.

Оглядаючи пам'ятки тодішніх вояцьких змагань, зі зворушенням линули думки до тих давніх часів, до наших втрачених надій. І настирливо сверлила мозок думка: чи маємо нашою приявністю на виставці та гарними словами закінчити наше вояцьке післанництво й далі йти окремими вузькими стежками, що є запереченням вояцького духа єдности і побратимства, якими ми дорожили та якими гордилися? Ні! Сьогодні, коли невмолимий закон природи витиснув своє п'ятно на наших тілах, і коли вказівки на годиннику нашого життя чимраз скоріше зближаються до дванадцятої години, є пізно, але ще не запізно. І тому, ми не сміємо перейти до денного пор'ядку над усім цим, що було нам тоді дороге, ми не сміємо забути про духа єдности наших молодечих років.

В ім'я цього духа ми повинні воскресити його тепер. Ми мусимо відкинути всі особисті, партійні, групові фальшиві амбіції та повинні об'єднатися, як за давніх літ, в одну нерозривну, суцільну, здисциплінований (не під команду але за потребою розуму і серця) сильну, комбатантську сім'ю, до якої голосу прислуховувалися б громадянство. Це повинно для нас бути наказом часу і це ми повинні здійснити не тому, „щоб не пропала вояцька слава", а тому, що це є обов'язком українського вояка-громадянина. Тоді наше сумління буде чистим і не буде нам треба соромитися перед тінями наших побратимів, які віддали своє життя за кращу долю України. Тоді будемо певні, що майбутні покоління нас не посоромляться.

Дай Господи, щоб під цими аспектами філядельфійська виставка сповнила своє завдання.

Володимир Рудницький

Боффало, Н. Й.

ВІДВІДИНИ ЗАСТУПНИКА ПРЕЗИДЕНТА УНР В ЕКЗИЛІ

На запрошення Товариства Прихильників УНР Заступник Президента УНР в екзилі проф. Микола Степаненко 14-го грудня 1968 р., завітав до м. Боффало. На летовищі гостя зустріла Управа Т-ва, а ввечері тогож дня, в приміщенні Укр. Православної Громади заступник Президента виголосив доповідь: — „20 ліття УНРади та потреба завершення консолідації українських політичних сил."

При вступі на залю гостя привітали з квітами учениці парафіяльної школи, Голова Т-ва представив його присутнім, після чого було покликано Президію з присутніх на залі представників: — Укр. Православної та Католицької Церков, бувших вояків УНР, місцевого відділу УККА, філії ОДУМ та укр. забезпеченевих Союзів.

В доповіді Прелеґент висвітлив хід Визвольних Змагань 1917-22 років, відхід Уряду УНР та її Збройних Сил за межі України, працю Уряду за кордоном аж до створення Української Національної Ради в Німеччині в 1948 році та працю її, для допомоги Україні визволитись.

Головною тезою доповіді було те, що Україна була і є у стані війни з Москвою та не припинить її аж до часу відновлення Української Народної Республіки. Присутні з увагою вислухали доповідь і виявили жваве зацікавлення працею УНРади в теперішньому часі. Запити та дискусія, тривали понад годину.

Учасників запрошено на влаштоване Т-вом у честь гостя прийняття. Поблагословив трапезу укр. католицький священник. Під час прийняття присутні дякували гостеві за доповідь та за відвідини нашої Громади і складали пожертви на потреби УНРади, а учениці парафіяльної школи співоча група під назвою „Траянди", відспівали декілька пісень.

Прийняття закінчено молитвою українським православним священиком. Наступного дня, в неділю, заступник Президента відвідав Богослуження у двох українських католицьких церквах та укр. православній церкві, в котрій відправлено Молебень за Україну та її нарід.

Своїми відвідинами Заступник Президента відсвіжив у нашій громаді почуття обов'язку, підтримувати морально та матеріяльно наш Державний Центр в Екзелі.

В. Дзюба

ПЕРЕЙМЕНУВАЛИ РЕСПУБЛІКАНСЬКІ ПРЕМІЇ НА „ДЕРЖАВНІ"

„Визнано доцільним перетворити республіканські премії імені Т. Г. Шевченка та республіканські премії по архітектурі на Державні премії Української ССР імені Т. Г. Шевченка в галузі літератури, мистецтва і техніки. Встановлено п'ять таких премій по 2500 карбованців кожна. Присуджуватимуться вони щорічно 9 березня — в день народження Т. Г. Шевченка." — Таку постанову про зміни назви з „республіканської" на „державну" виніс за вказівкою „згори" ЦК КП УССР 8-го травня 1969 р. Нагороджуватимуть разом по 15 осіб річно, які одержать по 2 500 рублів та жетони-відзнаки. Постанова має підкреслити „державність" совєтської України.

I. Лучишин

МОСКОВСЬКИЙ НЕНАСИТНИЙ ІМПЕРІЯЛІЗМ

Совєтський армійський часопис „Красная звезда" з 7-го лютого повідомила про першу партійну конференцію політруків совєтських армійських з'єднань в ЧСР, в якій то нараді взяли участь також члени ЦК КП СССР.

На конференції промовляв генерал Майоров, командант совєт. армійських формацій у ЧССР, підкреслюючи, що Червона армія стоїть „на першій бойовій лінії оборони соціялізму". За його словами ввесь командний склад совєтських військових частин, політичні керівники армії, ціла КП та її організації сов. комуністичної молоді виконали велику працю „для зміцнення приязні між ЧССР і СССР". Конференція присвятила особливу увагу зміцненню „приязні" з чесько-словацьким робітництвом і з вояками чесько - словацької народньої армії"...

За браком вільної преси в ЧССР, що її щораз більше затискає московський окупант на ту підступну московську „приязнь" найвиразніше відповідають різні поговірки що їх ще щастить просувати в місцевій пресі, або й вже явно нецензурні усні дотепи, що їх повторяють мешканці ЧССР. Ось приклад — Яка різниця між Брежнєвим і Гітлером?

— Гітлер зробив угоду з президентом ЧСР — Гахом, щоб пізніше окупувати Чехію, а Брежнєв наперед окупував ЧССР і потім „заключив угоду".

Чеська газета „Доба" опуопублікувала різні відповіді на такий запит: „Як ви спите останнього часу? Якщо не добре, як собі радите?

Наприклад Дж. И. Бурес, науковий співробітник фізіологічного Інституту Академії Наук, відповідає: „Вночі сплю я дуже глибоко. Але від 21-го серпня (тобто від совєтської окупації) серед дня маю часто почуття, що дійсність стала якимсь фантастичним сном, в якому закони логіки й моралі перестають діяти, що поняття свободи, права й приязні втратили своє первісне значення".

Франтішек Ґрос, пенсіонований академічний маляр, відповів:

„Дехто не може спати, якщо його щось болить; інший волів би біль проспати. Я належу радше до цієї другої категорії, але в останньому часі мене мучать два питання так дуже, що я сплю зовсім неспокійно. Ці питання: як я маю вважати за приятелів тих, що мене так болюче образили? І як я можу їм довіряти?"

Д-р Станислав Казда, кандидат наук і науковий співробітник, відповів:

„Я сплю дуже неспокійно, почавши від часу, коли чотири з-поміж п'ятьох братніх армій перестали турбуватися про мій спокійний сон, а при тому ще й п'ята братня армія погрожує нас залишити... Я пригадую собі різдвяні заяви наших політиків, і це заспокоює мене, бо дають мені певність, що самі можуть викликати таку ситуацію, як передтим 13 000 танків".

Кінцеве слово про ювілей „Просвіти" в Монтреалі

Святкування Ювілею „Просвіти" ще не закінчено у вільному світі. „Просвіта" це вічно дійова сила, „співзвучна епосі, бо просвіті немає кінця" — як твердить сл. п. о. проф. Николай Кушнірик у статті в Ювіл. книжці п. н. „Смолоскип освіти і життя", виданої в 50-річчя Т-ва „Просвіта на Пойнт Ст. Черлз" у Монтреалі тому й цей допис, хоч трохи спізнений, все таки не тратить вартости ні актуальности. Наше спізнення спричинили не байдужність чи легковажність організаторів ювілейних святкувань. Монтреальська „Просвіта", дала можність іншим дотиснутись на сторінки преси, чиї імпрези вимагали невідкличної їм пори. Тих імпрез доволі багато назбиралось восені минулого року, включно із січневими роковинами.

Тут належить додати, що Монтреальська Українська громадськість переживала від січня до 12 лютого тяжке горе з приводу несподіваної недуги сл. п. о. проф. Николая Кушнірика, шанованого й любленого душпастиря - патріота Українця, пароха Матірньої Церкви св. Арх. Михайла в Монтреалі. Громадське життя сповільнило тоді натугу своєї діяльности. З того місця хай буде „Вічна пам'ять і блаженний спокій Його праведній душі!"

Завдяки совісній, вмілій, цілорічній підготовці, дводенні святкування випали величаво з моральним та бездефіцитовим успіхом. Не було вправді відгуку в пресі від когось з присутніх, але така мовчанка насуває мисль, що все в порядку. Одначе Т-во „Просвіта" і Ювіл. Комітет, що збалянсували турботи й успіхи відбутого свята, уважають за відповідне, завершити їх своїм кінцевим словом ось тут.

Щасливе рішення поставити цей самоцвітний ювілей на рейки соборности, дало нагоду Т-ву „Просвіта і місцевому громадянству скласти належний поклін і шану 100-літній Просвітній Ідеї. Все таки ідучи за принятим звичаєм громадських взаємин, управа Т-ва „Просвіта" і Ювілейний Комітет складають прилюдну подяку усім виконавцям програми. В першій мірі належиться вона від щирої душі, сенаторові Павлові Юзикові, доповідачеві на Святковій Академії 20 жовтня мин. року в „Плато Голл Авдиторіюм" за цінну доповідь, як державного мужа Канади й палкого патріота українця. Дякуємо далі п. Миколі Понеділкові за виконання в двох днях святкувань своїх творів — гуморесок.

Дякуємо також п. Яремі Келябаєві за виконання ролі розпорядника бенкету. Дякуємо Всечеснішим Отцям; деканові о. Ант. Цимбалістому й протопресв. о. Вол. Слюзареві за молитви на бенкеті. Комітетові Українців Канади за патронат і привіт через делегата п. П. Дубаса, пані Олені Залізняк, голові СФУЖО, за привіт і її ласкаву участь у Ювілею, голові УНО інж. В. Захарковичеві й голові ЛВУ інж. Ярославові Чолієві за привіти й присутність, керівникові СВС п. І. Весоловському й урядовцеві п. О. Бачинському за дводенні передачі святкувань в Україну, п. Ів. Опарєкові за повідомлення про Ювілей на своїй радієвій передачі „Український Час" безінтересовно, п. сотникові Б. Панчукові за особисту допомогу в наших святкуваннях, групі укр. народних танків „Полтава" і її мист. керівн. п. П. Марунчакові, Соборному Хорові і його мист. керівн. п. І. Козачкові та п. Олі Сенкусь - Горич за форт. супровід, Студентському Хорові і його мист. керівн. пані Марії Чолій, співачці п. Анні Чорнодольській та її п'яністці п. Клавдет Деній.

Дякуємо теж п. Марії і п. Волод. Волтер - Пороновичеві, старанням яких були повідомлення про наш Ювілей у чужомовній пресі. Щиру подяку складаємо Організації Укр. Молоді „Пласт" і її керівникові п. мґр. О. Павлову за виконання монтажу „Просвітні Вогні", та Рідним Школам за участь дітвори в точці „Дефіляда Рідних Шкіл" і тут за форт. супровід п. Марії Чолій. Врешті пересилаємо цією дорогою сердечну подяку делеґатам, парохіяльних і світських організацій за привіти і цілій нашій громаді за присутність, всім щире українське „Спасибіг!"

Нехай Ідея „Матері Просвіти" у Львові кріпить нас і освічує нам шлях, на якому нехай спалахне ярким полум'ям Маєстат Соборної, Суверенної Української Держави!

Мирослав Бурий
голова Т-ва Просвіта
Михайло Колодій
голова Ювіл. Комітету

Загальні збори осередку НТШ у Філядельфії

22 лютого відбулися Звичайні Загальні Збори Осередку Праці Наукового Товариства ім. Шевченка у Філядельфії, в приміщенні Союзу Українок Америки.

Відкрив Збори проф. Микола Остапяк, а проводив ними д-р Данило Богачевський, б. голова Осередку.

Збори започатковано доповіддю проф. д-ра Леоніда Рудницького про ставлення Івана Франка до Наукового Товариства ім. Шевченка.

Д-р Данило Богачевський повідомив, що Осередок видав друком декілька збірників наукових праць, у тому основну біографічну працю о. Ізидора Сохоцького про будівничих новітньої української державности в Галичині та багаті змістом спогади о. митр. Тита Войнаровського, зі вступом і поясненнями д-ра Д. Богачевського. Заходом і коштом Осередку появився 171-ий том Записок НТШ, який містить розвідки членів Осередку: д-ра Володимира Дорошенка, „Бібліотека НТШ у Львові", д-ра Василя Ящуна „Судова розправа Гедеона Балабана" і д-ра Григора Лужницького „Історія українського театру" (1-ша частина). Заходом і коштом Осередку в серії видань НТШ „Бібліотека Українознавства" вийшов збірник доповідей „У століття смерти Тараса Шевченка" і недавно в цій же серії — праця по-англійськи Марти Богачевської - Хомяк „Весна одної нації — українці у Східній Галичині 1848 року".

Крім того в серії видань НТШ „Доповіді" вийшли друком по кілька праць деяких членів Осередку, а саме д-ра Данила Богачевського, д-ра Василя Ящуна та проф. Миколи Остапяка.

В 1959 р. Осередок видав кольорову поштівку з гербом Гетьмана Івана Виговського „В 300-ліття світлої перемоги над Москалями під Конотопом".

Управа Осередку уважала головним своїм завданням видавати друком публікації, головно з ділянки українознавства. Ці праці розіслано до всіх головних бібліотек світу і розпродано різним університетам в ЗСА та в Зах. Европі. Багато чужих наукових установ замовляє ці праці і тепер і їх висилається.

Заходом Осередку відбулося кількадесят доповідей та кілька прилюдних Наукових Конференцій.

Звіт д-ра Д. Богачевського доповнив проф. Микола Остапяк, як діючий голова Осередку за час від 26 січня 1967, після виїзду д-ра Богачевського з Філядельфії. Доповідач згадав про останню Наукову Конференцію, улаштовану Осередком 30 травня 1968 р. з приводу 100-літнього ювілею Т-ва „Просвіта", та про участь деяких членів Осередку в наукових конференціях інших установ. Члени Осередку, а саме діючий голова проф. Микола Остапяк, проф. д-р Григор Лужницький, мґр Ірина Пеленська і мґр Тарас Печерський становили делеґацію для привітання Блаженнішого Верховного Архиєпископа і Кардинала Йосифа Сліпого від НТШ 22 липня 1968 р. у Філядельфії. Делеґацію очолював проф. д-р Роман Смаль - Стоцький.

Касовий звіт Осередку і звіт секретаря склав мґр Т. Печерський. В оживленій дискусії над звітами взяли участь численні особи.

Звіт Контрольної Комісії Осередку прочитала, в заступстві проф. д-ра Б. Гнатюка, мґр Ірина Пеленська-Пасіка та поставила внесок на уділення абсолюторії уступаючому Виділові з признанням за діяльність, що Збори одноголосно ухвалили.

На внесок проф. М. Остапяка Збори вибрали Номінаційну Комісію в складі: д-р Данило Богачевський — голова, проф. д-р Іван Олексишин — секретар і проф. д-р Григор Лужницький — член.

На внесок Номінаційної Комісії Збори Осередку одноздгідно вибрали нову його управу в особах: проф. д-р Роман Максимович — голова, а члени проф. д-р Петро Ісаїв, проф. д-р Олександер Лужницький, мґр Тарас Печерський, проф. д-р Леонід Рудницький і проф. д-р Святослав Трофименко, та проф. д-р Михайло Диміцький і проф. Микола Пасіка — заступники членів. До контрольної Комісії вибрані: проф. Микола Остапяк, проф. д-р Іван Олексишин і мґр Ірина Пеленська-Пасіка.

У внесках і побажаннях проф. Григор Лужницький поставив два внески: 1) щоб Збори признали д-рові Данилові Богачевському почесне членство Осередку за його жертвенну і успішну многогранну працю на десятилітнім становищі голови і 2) щоб на кожних наступних Загальних Зборах Осередку хтось з його членів, або запрошених гостей виступав з короткою доповіддю про найбільших наших вчених і їх погляд на працю НТШ. Ці внески Збори одноголосно ухвалили.

Д-р Петро Ісаїв запропонував співпрацю Осередку з іншими науковими установами на терені Філядельфії, як, напр., з Науковим Богословським Т-вом та Укр. Кат- Акад. Т-вом „Обнова".

Проф. д-р Трофименко поставив внесок, щоб всі члени, які друкують свої наукові праці в американських журналах, чи дають доповіді в американських наукових установах, давали Осередкові відбитки з цих праць чи доповідей і евентуально реферували про них на сходинах Осередку, а Осередок щорічно видавав цикльостилевий список всіх праць своїх членів та публікував про це відомості в нашій пресі. Внесок прийнято.

Збори почато і закінчено молитвою, яку провів Впр. о. Ізидор Сохоцький.

За Президію Зборів
проф. Микола Остапяк
заступник Предсідника Зборів
мґр Тарас Печерський
секретар Зборів

Боффало, Н. Й.

ЮВІЛЕЙНИЙ КОНЦЕРТ ДИВІЗІЇ

Братство кол. дивізійників УНА відзначило 25-ліття постання дивізії і 10-ліття чоловічого хору „Бурлаки", основаного дивізійниками, ювілейним концертом 30 березня в концертовій залі Кляйнганса. Програму концерту виповнили три хори „Бурлаків" (чоловічий і жіночий під диригентурою Юрія Лаврівського та дитячий під дир. Михайла Проценка) і запрошені гості-солісти Ія й Любомир Мацюки. В програмі концерту були здебільша музичні твори, пов'язані текстами з військовою тематикою визвольних змагань. Виконані твори звучали добре так голосово, як і щодо інтерпретації; вирізнити треба жіночий хор, який у популярній пісні „Чорна кура" — в цікавій обробітці М. Федорова — старався віддати всі музичні нюанси автора.

Про голосові й виконавчі вальори солістів Ії та Л. Мацюків знаємо вже з пресових звідомлень при нагоді їхніх виступів на концертах, тому повторятися вважаю зайвим, та все таки хочеться відзначити виконання пісень „Гей тополі" Бобикевича і „Ой надіну черевички" Лисенка Ією Мацюк та „Нагадай бандуро" Китастого і „Рушничок" Майбороди, у виконання яких вклав п. Мацюк не тільки своє вміння, але й душу, чим переворшив інших співаків, яких довелося чути в тих, знаних зрештою, піснях. Доброю партнеркою солістів, які виступили також у дуеті, була молода піяністка Аля Ткачук, яка вдумливо і стилево виконала фортепіянові партії співаних пісень. Дитячому хорові акомпаніювала прецизно пані Р. Проценко.

У приблизно десятихвилинній промові зумів п. Ігор Чмола подати начерк постання і дії дивізії „Галичина" та розвиток і працю хору „Бурлаків". Ця промова може послужити зразком, як треба виголошувати промови на подібних імпрезах.

О. З.

Отець Володимир Тарнавський митрополичим радником

Їх Блаженство, Верховний Архиєпископ і кардинал Кир Йосиф іменував пароха церкви св. Юрія в Едмонтоні, Альберта, Канада, о. Володимира Тарнавського митрополичим радником.

7-го січня на празник Христового Різдва в приняві Преосв. Кир Ніля, єпископа Едмонтону, проголошено текст грамоти іменування: „Доцінюючи Вашу ревність за Божу Славу, за добро св. Церкви й за спасіння душ та ваші прикмети ума і серця, як також велику і плодовиту вашу священичу працю, оцею грамотою іменуємо вас нашим митрополичим радником, благаючи в Бога для вас найбагатших ласк для дальшої діяльности на добро Церкви і Народу, уділяємо вам із цілого серця наше Архиєрейське благословення".

Митрополичий радник о. Володимир Тарнавський народився в 1912 р. в селі Мухавка Чортківського повіту, в Україні. Його батьки бл. п. о. Яків і Богдана Глібовицька. Гімназію закінчив в Станиславові, філософічні й богословські студії в Богословській Академії у Львові в 1936 році. Того ж самого року одружився зі Стефанією Смик, дочкою бл. п. о. Петра і бл. п. Ростислави Кузеля. В них три сини. Два з них одружені. В них четверо внуків.

12 грудня, в навечір'я св. Андрея, 1937 р. в митрополичій каплиці на святоюрській горі у Львові, Високопреосв. Кир Іван Вучко рукоположив на священиків 10 питомців. Між ними й о. Володимира.

Митрополичий радник о. В. Тарнавський душпастирював в Україні в Залановій-Дичках, Уїзді й Путятинцях Рогатинського повіту. В Німеччині душпастирював у Вангені, Міттенвальді й Мюнхені.

До Канади переїхав в 1950 р., до едмонтонської дієцезії. Душпастирював в Ту Гиллз, Новім Києві, Плейн Лейку, Гери Гилл, а від 12 січня 1956 р. є душпастирем парохом церкви св. Юрія в Едмонтоні, що є приютом для тих всіх, які притримуються „старого" календаря.

Після майже 20 літ скитальського душпастирювання у різних місцях і обставинах кинувся о. В. Тарнавський у вир душпастирської праці в Едмонтоні. Будучи пластуном сеньйором присвятив багато праці молоді. Наслідки його праці й співпраці з о. сотрудником д-ром Е. Камінським і парохіянами, — це новий шкільний будинок, в якім навчається 2 сотні дітей українознавства. Там же і приміщений дитячий садочок. Треба відмітити жертвенну працю дружини о. пароха пані Степанії.

Крім нового шкільного будинку добрі парохіяни, доцінюючи працю своїх отців, своїми жертвами допомогли вибудувати нове приходство й відновити церкву.

Отець Вол. Тарнавський абсольвент Богословської Академії, вихованок Їх Блаженства Кир Йосифа, тоді Ректора тієї наукової установи.

Під час студій ми не раз мали нагоду почути його гарний голос в різних солях хору богословів під диригентурою о. Володимира Жолкевича, головно в „Плотію" і в „Не плач Рахиле". Отець Володимир співак зі замилування, співав в гімназії, був дяком і архидяком в семінарії, диригував сільськими хорами, а з хором села Путятинець брав участь в Конкурсі хорів у Львові.

Отець Володимир „обрядист". Багато праці вкладає й під цю пору, щоб наш обряд був чистим, без різних чужих нашому обрядові домішок і впливів. Він же й гарячий працівник для збереження традицій серед нашого народу. Свідомий того, що одними з тих, які зможуть допомогти зберегти традиції в нашому народі, — це священики, тому відвіз особисто до Риму на студії п'ятьох юнаків-студентів.

Отець В. Тарнавський талановитий проповідник. Торонто пам'ятає його реколекції, Чикаго слухало його промови під час Академії в пошану Їх Блаженства Верховного Архиєпископа Кир Йосифа. В цьому році „старокалендарне" Чикаго відбуло під його проводом передвеликодні духовні вправи.

Наш Верховний Архиєпископ, Патріярхорівний Кир Йосиф не помилився, що до складу Своїх Митрополичих Радників покликав ревного священика, незгнутого патріота, послідовника слуги Божого Андрея і святителя Кир Івана Бучка.

о. Б. С.

Посли Манітобської леґіслатури наполягають на поширенні української мови

Вінніпеґ. — Посли Манітобської леґіслятури, ліберал Іван Танчак і демократ Богдан Ганущак, поставили питання про поширення вивчення української мови на нижчі кляси у державних школах тієї великої провінції Канади, з густим українським населенням. У вівторок 1-го квітня посол Танчак у присутності міністра освіти Доналда Крейка виголосив промову, в якій, між ін., сказав: „Посли напевно пригадають собі, що в минулому, я кількома наворотами пропонував резолюцію в цій палаті, щоб українська мова була визнана в Манітобі і її навчання було поширене. Остаточно це здійснилося. Українська мова була впроваджена в середні школи та в університет і згодом була поширена на сьому, і восьму кляси. Це мене тішить і я хочу вірити, що в недалекому майбутньому навчання цієї мови буде поширене на нижчі кляси, скажімо, на п'яту і шосту, бо щоб опанувати мову, її треба навчатися змалку". Посол Б. Ганущак, уродженець Канади, після кількох заувваг до провінційного міністерства освіти, висловлених англійською мовою, промовив далі українською мовою, чи не вперше в Манітобській леґіслятурі. Посол висловив жаль, що на Манітобщині ще надто мало канадійців українського походження вивчають мову України, країни з великою тисячолітньою культурою, і сказав українською мовою наступне: „Вина частинно спадає на наш уряд. Уряд мусить доказати не тільки словами, але також ділом, що нагода навчатися української мови є наріяні з французькою і німецькою мовами. Ми визнаємо факт, що ми тільки одна з багатьох етнічних груп. Отже якщо наш уряд дійсно признає, що наша провінція є етнічною мозаїкою, то він повинен дати провід до встановлення навчання різних мов, на які є домагання. Тим способом ми зможемо причинитися до збудування канадійської культури, яка була б збагачена усім тим добрим, що з собою привезли до нашої провінції її будівничі".

УКРАЇНСЬКІ МИСТЦІ НА МІЖНАРОДНІЙ ВИСТАВЦІ

Філядельфія. — Мистці з Відділу ОМУА у Філядельфії — Андрусів, Ґура (гість), Дорошенко, Капчушенко, Королюк, Лучаковська - Армстронґ, Меґик і Німець — беруть участь в Інтернаціональній виставці в Кінґ Прусія разом з іншими мистцями: американцями, кубинцями, німцями, мадярами, латишами, італійцями і еспанцями. Ґалерія знаходиться під управою одного мадяра, втікача з 1956 року: „Юніверсал Арт Ґаллері". Укр. мистці дали туди 20 своїх творів. Виставка відкрита від 5-15 травня. У статті „Творчий осередок мистців у Філядельфії" сталася друкарська помилка. Написано „Василь Євець" замість „Василь Німець".

ДИРЕКТОР ТЕОДОР ГРИГОРЧАК

(Посмертна Згадка)

4 лютого ц. р., українська громада міста Міннеаполіс відпровадила на вічний спочинок дир. Теодор Григорчака.

Відійшов від нас у кращий світ заслужений учитель - громадянин, що все своє довге життя з посвятою віддав щоденній, муравлиній, невдячній, хоч дуже почесній, праці для нашої молоді, а тим самим і для українського загалу. Закінчив земську мандрівку 1 лютого ц. р.

Теодор Григорчак народився 24 лютого 1884 року в бідній селянській гуцульській сім'ї в селі Сергії біля Путилова на Буковині. Коли скінчив народну школу в рідному селі, батьки не хотіли його посилати до вищих шкіл, хоч хлопчина мріяв про дальшу науку й горів бажанням здобути собі глибше знання. На щастя, місцевий священик, якому хлопець послугував, пізнав його здібності й рішив йому допомогти. Завдяки йому хлопець дістався до рільничої школи, а дорогу до неї оплатив собі сам грішми, які заробив послугами у священика. Бажання далі вчитися не покидало Теодора і тоді, коли закінчив рільничу школу. Він самотужки вписався до вчительської семінарії в Чернівцях і далі вчився, хоч доводилося йому часто важко бідувати, бо мати тільки вряди-годи могла йому післати трохи грошей. З великим зусиллям удалося Теодорові закінчити вчительську семінарію. Після того працював як помічник учителя, а коли склав решту іспитів, став сталим учителем.

Коли румуни окупували Буковину, мусів Покійник вивчити румунську мову, щоб мати право далі вчителювати. В 1940 р., коли Совєти займали Буковину, був приневолений покинути батьківщину та виїхав на еміграцію. Але як тільки німецька армія 1941 р. прогнала большевиків, сл. п. Т. Григорчак дістав від шкільної влади доручення зорганізувати сільськогосподарську школу на Лемківщині в Явірках, у Шляхтовій, Чорній і Білій Воді. В 1943 році перейшов на таку ж працю до Бережан. Коли червона навала вдруге сунула на наші західні землі, Покійник виїхав знову на скитальщину. Перебував якийсь час у Югославії, а 1946 року переїхав до Австралії. В 1951 р. виїхав з родиною до Бразилії і поселився в Куритибі. Восени 1961 року переселився до ЗСА й проживав у Міннеаполісі, там і закінчив свою скитальщину. Залишив 4 дітей.

Майже до останніх днів свого довгого життя, помер, маючи 85 років, покійний безупину працював. Він без праці не міг жити. Можна сміло сказати, що трудився до останнього віддиху, посвяченого українській молоді й рідному народові. Мені кілька років доводилося жити близько нього в Бразилії і приглядатися до його праці. Скільки разів я дивився на його працю, я чомусь завжди нагадував собі одного святого, який сказав, що не кине своєї праці, хочби і знав, що має за хвилину вмерти.

Пішовши на емеритуру, сл. п. Т. Григорчак не міг сидіти бездільно. Гуртував біля себе дітей і вчив їх приватно української мови. При такій же роботі бачили ми його також у таборах на скитальщині, чи то за першої еміграції, чи пізніше, після 1946 року, коли Покійник перенісся з Югославії до Австралії. Ту ж роботу продовжував і в Куритибі, у Бразилії. В маленькій хатинці, де могло зміститися небагато дітей, він учив буквально майже цілими днями, то треба було дітей ділити на групи і з кожною групою окремо працювати. Не переставав учити дітей навіть тоді, коли вже добігала йому 80 в Міннеаполісі.

Покійний Теодор Григорчак був людиною незвичайно толерантною супроти всіх віровизнань і політичних партій. Для нього релігія чи партійна приналежність українця не грали ніколи ролі.

Як справжній соборник, у кожному українцеві бачив брата. Пам'ятаю, коли я жив у Куритибі, я бачив часто, як покійник, хоч був православний, заходив на гутірку до нашого католицького пароха, о. Камінського, ЧСВВ.

Зазнавши злиднів у хлоп'ячих роках, покійний мав чутлве серце й розумів потреби ближнього, тому; як тільки став учителем, хоч ніколи йому не переливалося, допомагав здібним селянським дітям і власними грішми неодному поміг здобути середню освіту.

Важке життя виробило в нього вже від хлоп'ячих літ гарну, тверду для себе самого вдачу, вдачу солідної людини. Його життя — це був один невсипущий труд, одне велике завзяття, вперта й витривала праця. Та його невсипуща праця набирала ще більшої ваги, ставала великою християнською чеснотою, коли зважитти, що покійний мав справді золоте серце, яке любило других, яке не шукало власної вигоди, особистого зиску, а мало завжди на оці добро ближніх.

Його золоте серце, що так могло любити людей, горіло дійсно великою любов'ю до всього, що рідне. Була в покійника щира любов до свого народу. Теодор Григорчак, великий патріот і громадянин, у труні. А над сріблом його волосся видніє золотий ореол і напис. „Ціле життя на службі Україні!" Закінчив великий учитель-громадянин свою земську мандрівку з почуттям добре сповненого обов'язку на тій тяжкій, але почесній позиції, на якій поставило його Боже Провидіння. Догоріла свічка, що ясно й тихо світила, що не освічувала великого простору, але тим, кому вона світила, було на душі ясно.

Каже Марк Тулій Ціцерон в одній своїй промові, „Прикрасім бодай з вдячністю, кому; вже в ніякий спосіб не можемо віддячитися!" Про це повинна пам'ятати передусім дітвора й молодь, яким покійник ціле своє довге життя з подивугідною посвятою служив.

Вічна пам'ять Його імені і честь Його тлінним останкам! Рідний нарід, якому сл. п. Теодор Григорчак усе своє життя, служив так щиро й вірно аж до самої смерти, нехай збереже Його у своїй вдячній пам'яті!

Іван Боднарук

В Україні помер св. п. о. Василь Комаринський

Із України наспіла сумна вістка, що 4 лютого відійшов у вічність бл. п. отець Василь Комаринський, б. засланник московських концтаборів, бувший парох міста Городенки в Західній Україні. Був притомний до останніх хвилин життя, вмер спокійно, немов заснув... А коли лежав на катафальку, то немов говорив „слово", промовляв до народу".

„Похорон відбувся в суботу, 8 лютого, вполудне. День був холодний, віяв морозний вітер. Зібралися маси народу й після похоронної відправи в домі жалоби відпровадили його на місце вічного спочинку.

„Всі дуже любили його й шанували, пам'ятали про нього за життя, відвідували його, тому й з глибоким жалем його прощали".

Покійний працював у парохії Лисець, а в роках 1925-1935 в Городенці, як парох, а опісля в с. Долина на Товмаччині. Засланий на Сибір москалями під час другого наїзду большевицьких орд, під час так званого „воз'з'єднання" Української Церкви. із московським православ'ям, бл. п. о. Василь вибрав радше шлях каторги, де перебув 11 літ на корчуванні лісів. Вернувшися на Україну, зі зломаним здоров'ям, осів в Городенці, де раніше працював, і там далі трудився для рідної Церкви і свого поневоленого народу аж до останньої хвилини трудолюбивого життя. „Працював всюди, де лише заходила потреба; таким він був до останньої хвилини життя; скромно жив, скромно зійшов у могилу".

Слід зазначити, що під час першого наїзду московських орд на Україну в 1940 р. вивезли москалі брата покійного о. Василя, Романа із родиною, який був адвокатом і знаним національним діячем на Городенський повіт. Бл. п. Роман із дружиною помер в Казахстані, а тільки дітям пощастило пережити каторгу і вернутися на Україну.

Бл. п. о. Василь Комаринський — це шляхетна, простолінійна та повна посвяти людина. Помагав сиротинцеві в Городенці, помагав багатьом студентам.

Його змучене і зруйноване здоров'я передчасно загнало у могилу. Пам'ять про нього повсякчасно залишиться у серцях тих, що його знали. Пам'ять праведників, тих, що своє життя і труд посвятили для Бога і народу буде вічно жити і просвічувати шлях у краще будуче.

Мих. Б. Гамула

Відзначення 20-их роковин Українського Студентського Клюбу „Альфа омеґа" у Ванкувері, Б.К.

В суботу, 15-го лютого 1969 року, в репрезентаційній студентській залі університету Британської Колюмбії у Ванкувері відбувся бенкет Українського Студентського Т-ва „Альфа Омеґа", для відзначення 20-річного свого існування на терені Брітіш - Колюмбії Університету.

Т-во „Альфа Омеґа" у Ванкувері є єдиним координуючим українським студентським органом, який від 1948-го року свого існування здійснює між українською академічною молоддю у Ванкувері ідею плекання українських традицій, культури, історії, етнографії Рідних Земель і інших наук та заохочує молодь до праці, як будучих професіоналістів, при місцевих українських громадах.

Рівнобіжно з працею теоретичною, клюб „Альфа Омеґа" не забуває і про спільні забави та культурні розривки.

На бенкеті брали участь крім студіюючої молоді Університету у Ванкувері — дійсні члени Т-ва „Альфа Омеґа", кандидати, колишні члени (сеньйори) — почесні члени та гості.

Тостмайстром був Норман Ахтемічук — голова Т-ва на біжучий рік, який добре вів програму бенкету, звітуючи про біжучу працю управи „Альфа Омеґа" у 1968-69 році.

На цей академічний рік місто - головою є студ. Б. Гузик, секретарем студ. Г. Василишин, а скарбником студ. В. Мицкатин.

Абсольвентами на 1969 рік стали студенти: Марія Балсевич, Б. Кріпс і Рональд Мічковський. А стипендіятом Т-ва „Альфа Омеґа" ім. Веніяміна Ластюка є студ. Іван Камінський.

Бенкет почався о годині 6.30 вечора в присутності понад 250 осіб.

Почесні гості засіли при гарно удекорованому головному столі, а о. протоієрей А. Хруставка, парох української місцевої православної церкви, провів по - українськи молитву.

Голова Т-ва „Альфа Омеґа" Норман Ахтемічук привітав гостей і представив присутнім почесних гостей за головним столом.

Тост на честь абсольвентів підніс Василь Говард, а відповідала абсольвентка Марія Балсевич.

Головну промову на бенкеті виголосив українською та англійською мовами о. протоієрей С. П. Симчич — колишній член - сеньйор та один із засновників Т-ва Альфа Омеґа". Він у патріотичній промові закликав українське студентство до єдности, жертвенности та невтомної праці над собою, для зреалізування ідеалів професійної людини і цілого українського народу.

Тостмайстер відчитав телеграми з привітами від організацій та окремих осіб.

На закінчення бенкету провів молитву о. протоієрей А. Хруставка, парох місцевої укр. прав. церкви Пресв. Тройці.

До патронату „Альфа Омеґа" на 1969 рік належали: п. Форвін Богдан з дружиною, п. Василь Говард з дружиною, п. Любомир Гуцуляк з дружиною, п. Теодор Гузик з дружиною, п. Стефан Кріпс з дружиною, д-р Самуель Кут з дружиною, п. Мартін Мицкатин з дружиною, п. лій І. Сінсер, п. Іван Ткач з дружиною, п. Григорій Валкер з дружиною, п. Василь Горобець з дружиною і фармацевт Д. Пелех.

Спільною вечерею та забавою при звуках знаної української оркестри Волянського присутні на бенкеті провели час до 1-ої години ранку в приємній і культурній атмосфері.

Інж. Олександер Ільницький
Ванкувер, Б. К.

19-ті річні збори СУМА в Клівленді

Цього року сумівські Загальні Збори відбулись у власному Домі СУМА. Їх відкрив уступаючий голова Теодор Василик молитвою „Боже Великий" Привітав присутніх сумівців і гостей та звернувся до членів СУМА, щоб подавали кандидатів до Президії Зборів.

Володимир Кметь дав пропозицію, щоб вибрати Президію в складі: Василь Мудрак — голова, Петро Райца — місто - голова, Мирослава Мудрак і Іван Коломиєць — секретарі. Василь Мудрак від імени Президії подякував за довір'я і пообіцяв, що буде старатись вести Загальні Збори солідно та зарядив одно - хвилинну мовчанку за сумівцем бл. п. Антрієм Стецяком, який відійшов у вічний супокій.

Звіт з минулих Річних Зборів прочитав Іван Коломиєць; його прийнято без змін.

Григорій Головка подав пропозицію на членів Мандатової Комісії: Павло Присяжний, Франко Райца і Степан Кавка. Головка подав пропозицію, щоб Номінаційну Комісію очолили друзі Микола Поглід, Роман Почтар і Павло Гупаловський.

Григорій Головка обширно звітував про 12-ий Крайовий З'їзд ГУ СУМА, який відбувся 23 і 24 листопада в Ню Йорку, де від Клівлендського Осередку СУМА брали участь делегати. Відтак почались звітування членів уступаючої управи. Після всіх звітів д-р Б. Футей, голова Контрольної Комісії вніс пропозицію, щоб дати абсолюторію давній Управі.

Голова Номінаційної Комісії Мик. Поглід подав список нової Управи СУМА на 1969 р. в такому складі: Петро Райца — голова, Григорій Головка — місто - голова, Михайло Лішнянський — організаційний, Степан Савчак — секретар, Михайло Дідич — фінансовий, Микола Стадник — булавний дружинників, Ігор Цішкевич — булавний Ю. СУМА, Степан Кавка — голова адміністрації Дому СУМА, Михайло Кігічак — фінансовий Дому СУМА, Теофіль Цішкевич, Ярослав Краснянський, Петро Міґелич і Зенон Юрків — вільні члени.

Збори Осередку СУМА в Клівленді закінчено сумівським звичаєм — співом пісні „Не пора, не пора".

Володимир Кметь
член 240 Відділу УНС

ЮВІЛЕЙНИЙ КОНЦЕРТ ОСЕРЕДКУ СУМА В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк (Г. Ц.) — В суботу 17 травня о год. 7-ій вечором, в залі „Стайвесант гай-скул" 345 схід, 15-та вулиця між 1-ою і 2-ою евнями, в Ню Йорку, відбудеться Ювілейний Концерт, силами Осередку СУМА ім. ген.хор. Т. Чупринки. В програмі: Дівочий хор, Ансамбль Бандуристок, Танцювальний Ансамбль „Верховинці", дитяча Танцювальна Група, сольоспіви, деклямації та ін. Великий концерт відбудеться на відзначення 20-ліття праці Осередку СУМА у Ню Йорку.

Нові осяги Кредитової Кооперативи Північного Вінніпеґу

(Підсумки і враження із загальних зборів)

Загальні збори Кредитової Кооперативи Північного Вінніпеґу відбулися 25 лютого 1969 р. в залі катедри св. Володимира й Ольги.

Збори відкрив голова Дирекції п. А. Господин, а ними проводила президія в складі: д-р М. Марунчак, предсідник і пп. В. Ільницький і О. Левицький — секретарі.

Звіти з діяльности склали: А. Господин за Дирекцію, інж. А. Качор за Управу, С. Мокрій за Кредитовий Комітет і мґр В. Мигаль за Контрольну Комісію.

Всі звіти були солідно опрацьовані. Вони показували, як Кредитова Кооператива Північного Віддіпеґу впродовж останнього року служила своїм членам, як поборювала всі конкуренційні трудноці та як господарсько закінчила свій діловий рік. А мова звітів дуже проста, бо це мова чисел, мова статистики...

Кредитова Кооператива Північного Вінніпеґу за останній рік приєднала 118 нових членів, убуло 28, чистий приріст 90 осіб, або 10%. Уділи членів зросли на 70,069 дол., або 12.4% і становили суму 636,471 дол. Ощадности членів також зросли на 54,155 дол., або 10.9% і осягнули суму 548,-158 дол. Майно кредитівки дійшло до 1,265,412 дол. За останній рік членам виплачено 24,027 дол. відсотків від ощадностей, або 6,461 дол. більше чим у 1967 р. За ощадності плачено членам 4-6% річно, відповідно до роду ощадностей. Прибутки кооперативи осягнули суму 91,-895.71 дол., витрати 57,506.-66 дол., а чиста надвишка показала в сумі 34,389.05 дол.; з тої надвишки 6,877.81 дол. перенесено до запасного фонду, а 27,746.98 дол. остало до розподілу. З цієї останньої суми загальні збори рішили виплатити членам 5% дивіденди в сумі 27,618.-26 дол.

За час ділового року кредитівка уділила членам 166 позичок на суму 476,656.18 дол. Всі позички до суми 10,000 дол і уділи до висоти 1,000 мають безплатне життєве обезпечення.

У звітовому році кредитівка відсвяткувала своє 25-річчя, видала 4 числа Бюлетеню. На громадські потреби вона виплатила за останній рік 1,075.48 дол. (720.48 дол. безпосередньо, а 355 дол. у формі різних оголошень).

Після дискусії над звітами, їх одноголосно одобрено та уділено абсолюторію завідуючим органам кредитівки.

На пропозицію Номінаційної Комісії поновно обрано на 3-річну каденцію таких членів: В. Ільницького і В. Макоту до Дирекції, В. Клоса до Кред. Комітету і В. Мигаля до Контрольної Комісії.

Плян праці і бюджет на 1969 рік зреферував інж. А. Качор, що загальні збори одобрили без дискусії, схвалюючи також висоту кредиту для кредитівки до висоти 50% уділового капіталу.

На закінчення, після вильосування 5-ти нагород вступу, д-р М. Марунчак, як предсідник зборів, подякував усім приявним (коло сотні осіб) за діловий тон у всіх виступах і підмітив, що йому приємно було вести збори такої установи, яка завдяки доброму проводові і добрій управі постійно і рівномірно росте, розвивається і з року на рік кріпшає морально і матеріяльно. Побажанням нових успіхів у новому діловому році закрив ці гарні та направду поважні загальні збори.

Старий член

На свіжу могилу сл п. проф. Модеста Чесниковського

Припізнено надійшла до нас вістка про нову болючу втрату — передчасну смерть сл. п. проф. Модеста Чесниковського. На чужині перестало битися палке українське серце, яке горіло й боліло недолею свого рідного народу. Він все мріяв і вірив у недалекий поворот у вільну Батьківщину. Та грізна хвороба й невмолима смерть передчасно перервала нитку його життя . . .

Модест Чесниковський народився 17 серпня 1903 р. у сім'ї надучителя Теофіля і вчительки Гізелі Чесниковських, у селі Задубрівка, на Буковині. Подружжя Чесниковські мали трьох дітей, яких вони виховували в українському національному дусі й любові до свого народу. Модест проходив народню школу в роках 1910-1914, а середню у державних гімназіях у місті Сереті й Чернівцях. У Чернівецькій гімназії я вперше познайомився з Модиком, завжди задуманим, надзвичайно скромним і приязним та товариським до кожного. Ці шляхетні прикмети нас заприязнили, наша дружба аж до його смерти ніколи не примеркала. Мешкаючи з Модиком у „Бурсі ім. Ю. Федьковича", ми спільно з ним щодня вивчували лекції, разом приготовлялись до кінцевого т. зв. матурального іспиту. Добрий і розважний Модик був ідеальним для цього спільником. Університетські студії, по спеціяльності математика й фізика, Модик проходив в Чернівецькому університеті в роках 1922-1926, завершивши їх ступнем ліценціята.

Свою педагогічну кар'єру почав Модик у шкільному році 1926/27 суплентом учителем математики у держ. гімназії Дорогой, Молдавія. У наступному році відбував однорічну військову повинність. Після того працював учителем у держ. гімназії Ватра Дорна, а потім у дівочій гімназії у Фалтіченах, Молдавія. У шкільному році 1930/31 став директором нижчої гімназії у тій же місцевості. У роках 1933-1941 працює у Фінансовому Уряді у містах: Ботошани, Кімполунґ і Чернівці.

У наслідок воєнних подій переїхав до Німеччини й там працював учителем математики в гімназії Фрайбурґ/Бройсґав безперервно аж до виходу на пенсію у квітні 1966.

Модест Чесниковський мав особливий підхід до своїх учнів, особливу здібність передавати їм знання. Не дивно, що учні любили свого вчителя, між ним і клясою завжди панували приязні відносини. Вдячність батьків за гарні успіхи їх дітей у науці була така, що коли вищі шкільні органи не давали Чесниковському заслуженого авансу, батьки шкалярів, з успіхом звернулись до компетентної шкільної влади з вимогою справедливости для знаменитого вчителя їх дітей. Це винятковий випадок в аналах шкільництва взагалі.

М'якість і делікатність у взаєминах з людьми, скромність і чесність Модеста завжди єднала йому приятелів. Дружня й завжди гармонійна атмосфера панувала в його родині. Бо ж і його дружина, Марія, — хоч румунського роду — характером своїм пасувала до вдачі Модеста: це було ідеальне подружжя — як пише вдова, п-ні Марія Чесниковська.

В українському житті Модест завжди брав активну участь. Він жив спільними українськими інтересами та болів недолею українського народу. Доля судила, що Модест не мав можливости виховувати свою рідну молодь, а це завдало йому немало душевних терпінь. Його серце було чуле на людське горе, зокрема української людини і він ніколи не жалів їй своєї моральної та матеріяльної допомоги. Був членом Центр. Об'єднання Буковинських Українців, членом Акад. Козацтва „Чорноморе", а від кількох років Батьком цього Козацтва й Акад. Козацтва „Запороже". Він радів успіхами своїх земляків, горів радістю з приводу появи праць про українську правду, і на заклики в зв'язку з такими появами завжди відзивався щедрими датками.

Скрита хвороба незамітно почала підточувати непомітно його здоров'я. Він спочатку не прив'язував до неї уваги, а коли хвороба була вже в повному розвитку, шляхом операції її вже не можна було позбутись. І так прискореною швидкістю, у важких терпіннях скапували останні місяці - тижні життя цієї шляхетної людини, і він 7 серпня 1968 р. на сірій чужині далеко від родини й друзів, замкнув на віки свої струджені очі. Не стало серед нас щирого друга, шляхетної української людини. Оставив у смутку хвору дружину, Марію, брата д-ра Северина Чесниковського (у ЗСА), сестру й шваґра в Німеччині та відданих йому друзів, що цінили в ньому його шляхетність та щире українське серце. Хай чужа земля буде йому легкою, а пам'ять по ньому вічна!

І. М. Новосівський

ПОНАД ДВІ ТИСЯЧІ ДОЛЯРІВ НА ФОНД ВИДАННЯ ТВОРІВ ВИННИЧЕНКА

Філядельфія. — Понад дві тисячі долярів на фонд збереження і видання літературної спадщини Володимира Винниченка зложили спонтанно приявні громадяни на літературному вечорі, що відбувся заходами Українського Літературного Мистецького Клюбу й Об'єднання Українських Письменників в екзилі „Слово" для вшанування творчости цього призабутого письменника в неділю, 4 травня ц. р. в залі Товариства „Тризуб" у Філядельфії.

Вечір відкрив голова Літературного Мистецького Клюбу у Філядельфії д-р Володимир Рудницький, який в коротких словах нагадав про велику популярність В. Винниченка в заранні його літературної творчости ще до першої світової війни не тільки в українському житті, але широко поза межами України. Відомий наш мистець сцени Йосип Гірняк, який ще в час творення української державности виконував ролі у п'єсах В. Винниченка, прочитав по-мистецьки уривок із роману „За тобою слово, Сталіне". Темою цього уривка є лист українського патріота, засланого на Сибір, до брата, який станув на службу ворожого режиму. Майстерність письменницької манери у виконанні майстра-читця викликала глибоке зворушення у слухачів. Поет-читець Вол. Біляїв прочитав по-мистецьки побутово-реалістичне оповідання „Мнімий господін" з ранньої творчости письменника. Після мистецького читання доповідь про Винниченка виголосив голова Комісії для вивчення й охорони літературної спадщини Винниченка при Українській Вільній Академії Наук в ЗСА проф. Григорій Костюк. Проф. Г. Костюк змалював сильвету письменника-патріота, подаючи перегляд його громадсько-політичної діяльности, що висунула його на чоло української національної революції, яка завершилась створенням Української Народної Республіки. Володимир Винниченко був автором універсалів Української Центральної Ради, він очолював український уряд на пості прем'єра, як також був у проводі Директорії. В той час ім'я Винниченка було широко відоме, як передового українського письменника. Про творчість Винниченка високу думку висловили Іван Франко і Леся Українка. Його твори були перекладені на різні европейські мови, його драми виставлялись на сценах европейських театрів від Праги, через Берлін, Рим до Парижу. Найбільша прикмета Винниченка — це його постійна активність. В цій активності він і міг допуститись деяких помилок, але в історії залишився як відданий українській літературі діяч, послідовний борець за українську свободу і в парі з тим за свободу людини взагалі. У Совєтському Союзі твори Володимира Винниченка заборонені. Можна сказати, що ворожий режим засудив нашого письменника на смерть; режим не допускає творів Винниченка до читача, а самого письменника очорнив іменем зрадника. Забутий і неоцінений Винниченко є на еміграції. Багато його творів залишилось у рукописах; у рукописі цінний щоденник, що його писав письменник впродовж сорока років. В. Винниченка треба привернути українській літературі. Іван Дзюба — новий борець за право українського народу бути собою, ясно сказав: як бути українській літературі без Винниченка? Справою збереження і видання літературної спадщини Винниченка зайнялась Українська Вільна Академія Наук, яка покликала для цього діла спеціяльну Комісію, що її очолив проф. Г. Костюк. Комісія для збереження літературної спадщини Винниченка задумала видати недруковані твори письменника і про фінансову співдіяльність у цьому ділі звертається до вільної української громади.

Немов у відповідь на це звернення проф. Костюка в імені Комісії при УВАН, на вечорі зголосився до слова проф. Шинкар. Він поділився з приявними уривками з листів Володимира Винниченка, в яких то листах письменник виявив велику турботу про долю українського народу в його змаганнях до свободи. Проф. Шинкар прочитав також уривок з листа Винниченка до Горкого в обороні української мови і незалежности української літератури, що їх цей російський письменник-шовініст, заперечував. Він заявив, що громада повинна допомогти повернути письменника Винниченка українській літературі і фінансовою допомогою причинитись до видання творів письменника. Щоб започаткувати фінансову допомогу Комісії для вивчення і видання літературної спадщини Винниченка, проф. Шинкар виасиґнував від себе чек на суму сто долярів, як також передав чек від українського підприємця Івана Ваця, на суму 200.00 дол. Приявні спонтанно підтримали цей відрух. Д-р Петро Кулиняк, який вже раніше переслав був до УВАН в Ню Йорку суму 500.00 дол., передав чек на 100.00 дол. від п. Василя Кия. Володимир Біляїв заявив, що він має готову власну збірку до друку, але передає 300.00 дол. на видання творів В. Винниченка, бо це потреба першої ваги. Найбільше зворушення викликала письменниця-сеніорка Галина Журба, яка недавно закінчила вісімдесят років свого трудолюбивого життя. Вона задеклярувала 100.00 дол. на видання творів Винниченка, заявляючи, що вона разом з Володимиром Винниченком ставила перші кроки в літературі і тепер почувається до обов'язку підтримати велике діло видання його творів. Приявні спонтанно почали деклярувати суми на видавничи фонд. Інж. Андрій Стратієнко задеклярував 200.00 дол. По сто дол. задеклярували: Кирило Юрченко, Федір Корсунь, д-р Лев Кушнір, д-р Роман Навроцький, інж. Іван Даниленко, інж. Микола Химич; по 50 дол. — письменник Анатоль Гак, інж. Лев Стадниченко, адвокат Осип Янкевич, д-р Наталія Пазуняк, мґр. Марта Тарнавська, Олександер Михайлюк. Ілля Гібба й інж. Іван Піддубний передали по 25 дол., по 20 дол. вплатили Ілля Журжа, Семен Кривуша, по 10 дол. мистець Василь Дорошенко, Петро Енко і д-р Іван Кмета-Ічнявський. Для дальшого ведення збірки створено у Філядельфії Комітет, який зобов'язався допомогти Комісії для видання творів В. Винниченка при УВАН здобути фонди на ту ціль.

О. Т.

ВАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, а нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

Шевченківські роковини в Лорейні

Школа Українознавства при українській католицькій парохії в Лорейні відзначила 23 березня 1969 р., в залі української Школи Роковини Тараса Шевченка святковою програмою, виконаною учнями школи. Програму відкрила М. Федик „Заповітом" Шевченка, виконаним на органах. Реферат про життя і творчість Шевченка виголосив українською мовою Ромко Любінецький, англійською — Михайло Костюк. Учні 1, 2 і 3 -ї кляс відспівали „Поклін тобі, Тарасе" Юрія Шкрумеляка, а учні 1 і 2 кляс деклямували збірно „Поклін Тарасові" Уляни Кравченко. Уривки з „Гамалії" Шевченка виголосили у формі збірної деклямації, в українській мові учні англомовних кляс, а „Заповіт" Шевченка в англійському перекладі учениці Маргарета Лівчанин і Іванка Кордупіль.

Маруся Федик відіграла на органах „Мрію" Шумана, „Камінний острів" Рубінштайна і „Думи мої, думи мої . ." мелодія народної пісні). Орест Гаркач віддеклямував „Мені тринадцятий минало." „Посланіє" Т. Шевченка, у формі збірної деклямації, виконали учениці: Ляриса Пацин, Роза Химич, Маруся Федик і Оксана Головацька.

Програму закінчено інсценізацією вірша Т. Шевченка „За байраком байрак" у виконанні Михайла Любінецького і Євгена Хаванського.

Програма почалась точно у визначеному реченці, при участі досить чисельної публики, яка гучними оплесками нагороджувала кожний виступ.

І. М.

Балтімор, Мериленд

АКАДЕМІЯ НА ПОШАНУ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

У неділю 16 березня душа нашого Великого Кобзаря Т. Шевченка напевно раділа намальованим молодим мистцем Орестом Поліщуком пам'ятником на стіні широкої сцени авдиторії публічної школи. Великий Тарас тішився, бачучи по-береги заповнену залю.

Для влаштування святкової Академії створено комітет, який очолив Володимир Чорнодольський, голова місцевого Відділу УККА. Місцевий Відділ Союзу Українок Америки для торжественного відсвяткування Академії запросив співака-бандуриста, відомого тенора Володимира Луцева, якому акомпаніювала відома піяністка проф. Калина Чічка-Андрієнко. Хор ООЧСУ дав три точки, а Пласт і СУМА по одній деклямації.

Мішаний хор ООЧСУ з понад сорока членів виступив з успіхом. У жіночих голосах він має досить співацького доросту, при дальшій пильній праці може стати поважним хором. На Академії він співав на початку „Заповіт", а в кінці Стеценка „Тарасова ніч" та Роздольського „Сонце заходить" з баритоновим сольом Степана Поліщука. Співав чисто, рівно і звучав добре. Диригентові хору проф. М. Кормелюкові, який на проби доїздить з Вашингтону, належить повне признання.

Голова Святкового Комітету привітав громаду та представив доповідача проф. Б. Корчмарика з Трентону, науковця, автора праці „Духові впливи Києва на Московщину в добу Гетьманської України". Промова густо переплітана цитатами з „Кобзаря", виголошена переконливо, справила на всіх небуденне враження.

Появу співака В. Луцева привітала заля оплесками. В першій частині при акомпаніяменті піяністки п-і Калини Чічки-Андрієнко, маестро В. Луців відспівав три твори з Лисенківського репертуару, опісля в супроводі бандури „Встає хмара з-за Лиману", „Реве та стогне" та „Невольник". У третій частині — знову в супроводі фортепіяна, арії з опер: Андрія з „Катерини", Назара з „Назара Стодолі" та гетьмана з опери „Богдан Хмельницький". Всі пісні прекрасно відспівані, публіка нагородила довгими оплесками. Був і наддаток. Поміж точками співу пластунка Марта Татчин деклямувала вірш Ліни Костенківни „Кобзареві", а Зеня Чорна з СУМА — поему „Розрита могила" Тараса Шевченка. Молоді декляматорки виявили добру підготову і здібність. Академію закінчено Національним Гимном „Ще не вмерла Україна". Програмки виготовив К. Баб'як.

ОВ.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Свято державности

Хоч оттавська громада збільшилася останніми роками напливом нових людей, що працюють для канадійського федерального уряду, то все таки вона в порівнянні до інших громад мала. Тому всі її імпрези мають скромний характер.

Свято Української Державности відзначують кожного року. Цього року з нагоди золотої річниці проголошення Української Соборности місцевий Відділ Комітету Українців Канади влаштував Баль та Бенкет у залі славного готелю „Шато Лоріє". 26 січня парох Української Католицької Церкви о. Н. Свірський і парох Української Православної Церкви — о. В. М. Сенишин відправили в своїх церквах благодарственний молебень за український народ. В обох церквах молодь, згуртована в СУМ-і та Пласті, явилася в одностроях.

1-го лютого на бенкеті явилося півтори сотні громадян. За почесним столом засіли: міністер федерального уряду для Справ Воєнних Ветеранів — достойний Ж. Е. Дюбе з дружиною, достойний сенатор П. Юзик із дружиною, посли до федерального парляменту — панове М. Смерчанський з Вінніпегу з дружиною, д-р Л. Франеіз із Оттави з дружиною та представник міської Ради — контролер К. Фоґарті з дружиною. Гостей привітав по-українськи, англійськи і по - французьки — голова місцевого КУК — Михайло Сулима. Ролю господаря бенкету вміло виконував заступник голови п. В. Жила. Сенатор Юзик накреслив історичне тло великих річниць нової історії української державности. Короткий привіт передав посол Франціз. Заступник мейора Оттави — контролер Фоґарті в короткій промові підкреслив вагу святкування світлих річниць боротьби за незалежність і вклад української групи в культурну скарбницю Канади. Він теж передав привіт від Міської Ради.

Посол Ліберальної Партії з Вінніпегу — п. Смерчанський представив приявним головного бесідника — достойного міністра Дюбе. Почесний бесідник підкреслив геройство та духа баратьби, які призвели до того, що об'єдналися в одну національну республіку. Цитуючи слова нашого пророка „і чужому научайтесь, свого не цурайтесь", достойний міністер порівняв Акт Української Незалежности й боротьбу України за визволення з боротьбою канадійського уряду за справедливість. В дальшому він видвигнув питання єдности канадійської нації; завершення цієї єдности вимагає терпеливости, на думку міністра. Бесідник звернув увагу на те що співпраця українців - канадійців є необхідна для економічного розвитку та духового росту Канади.

Після промов гості мали нагоду любуватися виступом двох наших молодих професійних танцюристів — пані Приц і пана Станішевського. До спілки вони вивели танок „Залицяння", а сам танцюрист відтанцював сольо танець „Шумку". Акомпаніював їм п. Й. Фіяла.

Від год. 9.30 до півночі при добрій оркестрі учасники провели час на приємній забаві.

Ціла вечірка пройшла з повним успіхом і залишила дуже миле враження.

М. С.

ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ В ТВІН СИТІ, МІННЕСОТА

(Лютий-березень 1969)

23 лютого: Відбулися загальні річні збори 345 Відділу УНСоюзу. В новий склад управи увійшли: Михайло Каркоць — голова, проф. М. Дербуш — секретар і д-р С. Єрмоленко — скарбник.

В пам'ять 51-их роковин бою під Крутами молодечі організації МУН, ОДУМ, Пласт і СУМА під протекторатом місцевого Відділу УККА влаштували жалібний вечір. Відкрила вечір Леся Пундик (Мун). Олександер Товстоп'ят добре вив'язався з доповіддю „Українська молодь в обороні держави", яка повстала по 250 роках поневолення Московщиною, та про участь молоді в боротьбі за українство в Україні. В мистецькій частині вечора приймали участь: сестри Вовк, брат і сестра Амбрузяки, Марія Воробій, Оля Галій, Олена Кукуруза і Володимир Таращук, Віктор Вовк, Аркадій Сінгаєвський, Анатолій Місник, Орися Каркоць і Оксана Левицька. Співом хору СУМА під керівництвом інж. Є. Карпяк, супровід на піяно Христини Ленчук, закінчено програму вечора.

2 березня: Загальні збори 16 Відділу СУА. Звіти членів управи пройшли добре, наявність членок була задовільна. Уступаючій управі уділили абсолюторію. Склад нової Управи: Мирослава Петришак — голова, Ольга Таратула — секретар, п. Покотило — скарбничка, Оля Луцик — культурно-освітня і пресова, господарська пані Н. М. і мистецтва — п. Марія Процай. Збори провадили інж. В. Єрмоленко — голова, секретарювала — Катруся Гуцал. Після зборів за чашкою кави вівся обмін думок і висловлювалися побажання новій управі.

21-23 березня: В Гілл авдиторії відбувся попис талановитої молоді середніх і старших клясів. Серед них був восьмирічний Петро Цареградський, син п-ва Олександра і Кіри Цареградських. Він виступив з сольо на піяно: варіяції на тему „Три сліпі миші" — Джона Томпсона і „Верхи на конику" Шумана. Крім того виконав в українській мові сольоспів народню пісню — „Ти казала прийди, прийди". Заля (понад тисячу осіб) гула від оплесків і свисту. В фіналі рішенням джюрі дістав першу нагороду.

22 березня: В залі церкви св. Арх. Михаїла пані Ольга Антохій висвітила диапозитиви з подорожі по Україні і говорила про враження з цієї подорожі.

В залі Укр.-американського дому відбулися загальні річні збори членів організацій УККА і платників Укр. Народного Фонду. Звіти склали: голова місцевого Відділу УККА д-р М. Козак, його заступники і всі діючі члени управи. По звітах були запитання і обмін думок. Роботу управи визнали доброю. На пропозицію контрольної комісії було уділено абсолюторію. В склад нової управи увійшли: проф. О. Грановський — голова, заступники — д-р С. Єрмоленко, д-р В. Анастазієвський і В. Спасик, секретарі — П. Бреславець і К. Спасик, фін. референт — Р. Король, організаційний — Г. Папіж, імпр. Б. Гуцал, культ.-осв. — В. Пакуляк, УНФ — інж. Р. Колодницький, членами — Шайда, Кучварський, інж. О. Гайдай і д-р Попадюк. Контрольна Комісія: В. Домбровський, М. Каркоць і Ванаш. Товариський Суд: — А. Гноєвий, Неприцький і Є. Писарський.

23 березня: В Укр.-американському домі хор „Дніпро" в порозумінні з УККА улаштував вечір художнього слова і пісні „У поклоні Тарасові Шевченкові". Запляновани програма була цілковито змінена із-за неприявности запроченого гостя з Ню Йорку маестра Й. Гірняка. Але програма була цікава і добре виконана. Мелодеклямацією, в супроводі бандуристок сестер Вовк, Р. Писарський виконав „Заповіт", гостюючи на цей час в Твин Ситі маестро Василь Авраменко продеклямував вірш, написаний ним ще в 1918 р. — „Держить стяг рідної країни", сестри Вовк виконали на бандурах „Думи мої". Вол. Вовк прочитав „Рапсодію" і „Кобзареві" Ліни Костенко, а також „Симфонію на смерть Шевченка" П. Драча і „Шевченкові" — Богдана Антоновича. Проф. Олександра Костюк в доповіді „Заповіти Шевченка" пригадала кожному про те, що кожний знає, але не завжди пам'ятає. Голова хору „Дніпро" Євген Писарський образно виконав поему Т. Шевченка „Гамалія". Співачка Оксана Вриннь проспівала „Три шляхи" та дуетом з пані Кірою Цареградською „Нащо мені чорні брови" під супровід на піяно самої ж пані Кіри. Хор „Дніпро" під дириґуванням о. М. Бриня, супровід на піяно п-і К. Цареградської виконав: — „Жалібний марш" сл. Л. Українки муз. М. Лисенка, — „Ой, нема, нема" і „У туркені потім боці" муз. М. Лисенка чоловічим складом хору, і уривок з кантати „Шевченкові" сл. К. Малицької, муз. К. Стеценка — „Сонцем нам твоя пісня засяла". Вечір пройшов на високому рівні.

Від 16-24 березня в Твин Ситі гостював маестро українського танку Василь Авраменко. В різних українських церковних залях він висвітлював українські фільми. Крім того він демонстрував кроки українських танків — свого власного укладу дітям і навіть дорослим. 24-го березня в новій залі при церкві св. Арх. Михаїла влаштовано прийняття, присвячене 74-літтю з дня народження маестра. Діти танцювального гуртка Петра Королевича вшанували його китицею червоних троянд. Справа українського танку розпочата маестром В. Авраменком найшла своїх продовжувачів в новій українській еміграції. В більших чи менших містах і місцевостях існують українські танцювальні гуртки, деякими з них керують учні маестра. Український танок став прикрасою багатьох виступів на концертах, конвенціях, з'їздах не лише українського громадянства, а й чужинецького світу. Деякі частини танку можливо напівсвідомо увійшли в танці американської молоді не лише на сцені, а і в щоденному побуті. Тепер маестро починає випколювати „Голливуд" і це добре, нам треба більше українського впливу там,, навіть коли нас і не просять лізти туди, тоді фільми з українською тематикою, які часом опрацьовуються в Голливуді, не будуть спотворені російщиною.

Крім всього вище поданого Твин Сіті може гордитися і двома спортовими командами — футбольною (сакер) і кошиківкою. Кожну вільну хвилину від роботи і домашніх обов'язків хлопці проводять на тренуванні. Грають з місцевими американськими і „закордонними" — з інших стейтів. Тримають першенство і дістають нагороди.

Мінеаполіс, Мінн., квітня 1969 р.

Валентина Єрмоленко

ЧЕРВОНІ МАЛОРОСИ БИЛИСЬ У ЕСПАНІЇ ПОРУЧ ІЗ ЕСПАНСЬКИМИ КОМУНІСТАМИ

Засекречувані раніше ві-
Засекречувані відомості проучасть совєтських частин у притиурядовому заколоті еспанських комуністів — дедалі, то більше відкриваються світові. Київська „Молодь України" з 1 травня у статті „Еспанський меридіян" (подано з російської мови „Іспанський меридіан") повідомила, що частиною так. зв. „республіканської армії Еспанії", комуністичної, „були представники 54 національностей, бійці інтернаціональних бригад". Газета інформує: „У 13-ій бригаді, якою командував польський революціонер Кароль Сверчевський, зразки героїзму демонструвала рота українців ім. кобзаря Т. Шевченка. Їх називали „тарасівцями". Чимало тарасівців не повернулись на батьківщину . . ."

Вінчання Ігоря Богачевського з Уляною Кебало

В суботу 10 травня 1969 в українській католицькій церкві св. Юра в Ню Йорку відбулося вінчання д-ра Ігоря Богачевського з Вашингтону, небіжа першого митрополита Української Католицької Церкви у ЗСА Кир Константина Богачевського, з нюйоркчанкою Уляною Марією Кебало, донькою доктора Константина і пані Мирослави з Качуровських Кебало. Батьки молодого є доктор прав Данило і пані Ростислава з Ничаїв Богачевські. Тайну подружжя уділили три священики: о. Ярослав Кекіш, вуйко молодої; о. Любомир Мудрий, парох церкви Покрови Пресвятої Богородиці в Озон Парк, Н.Й.; та о. шамб. Іван Стах, канцлер Стемфордської Єпархії. Під час вінчання співав хор „Думка".

Уляна Кебало-Богачевська

З приводу вінчання подружжя Богачевських одержали апостольські й архиєрейські благословення з Ватикану від Святішого Отця Павла VI, від Блаженнішого Кардинала Йосифа Сліпого і від Апостольського Візитатора Кир Івана Бучка. Отець шамб. І. Стах передав привіт і благословення від Кир Йосифа Шмондюка, Єпископа Стемфордської Єпархії.

Обоє молодих походять з священичих родів Львівщини. Пані Уляна родилася у Підсоснові біля Бібрки. Її дідом був покійний о. Михайло Качуровський. Д-р Ігор — уродженець Сокаля — є внуком покійних о. Сильвестра Богачевського і о. Степана Ничая.

Пані Уляна прибула до ЗСА 1950 року. В Ню Йорку закінчила середню школу Вашингтон Ірвінг і курси українознавства, нюйоркський Сити Коледж, де студіювала російську і німецьку мови і де її обрано до товариства визначних студентів „Фай-Бета-Каппа". До часу свого вінчання вона працювала у забезпеченевій компанії Метрополитан Лайф. В громадському житті пані Уляна є членом 194 Відділу Українського Народного Союзу, 83 Відділу Союзу Українок Америки, пластового куреня „Хуртовина" і хору „Думка".

Д-р Ігор Богачевський, ветеран Корейської війни, закінчив Ню Йоркський Університете „магна кум лавде" в 1956 році з ступенем інженера аеронавтики. Після цього він був одним з перших стипендіятів Державної наукової фундації і продовжував студії математики в Інституті математичних наук ім. Куранта при цьому ж університеті. В 1961 році одержав докторат і почав працювати як науковець: спершу як викладач Ню Йоркського Університету, згодом як дослідник в Корнельському університеті, в лябораторії фірми Авко-Еверет у Бостоні, і зараз у фірмі Беллкомм у Вашинґтоні. Він є автором біля десятка наукових праць з математики, особливо в галузі астронавтики.

Весільне прийняття відбулося в готелі „Ст. Моріц" у Ню Йорку, де старостою був інж. Володимир Богачевський, родич молодого. Після весільної поїздки до Гаваїв подружжя Богачевських поселяться у Вашингтоні.

Н.Н.

ЛУЇ БУРК КО

Під такою назвою проіснувала в Філядельфії на третій Вулиці і Жерард евеню м'ясарська фабрика, продукти якої були відомі по всіх східніх стейтах ЗСА. Заснована була ця фірма року 1881 родиною німецьких м'ясарів Бурків і в посіданні родини була до 1930-их років, коли її перетворено на корпорацію. 13 грудня 1968 року було звільнено з праці в цій фабриці 200 робітників, а 20 грудня — решту 300 робітників. Фірма припинила виробництво і ліквідується.

Згадуємо цю німецьку фірму на сторінках „Свободи" Поперше: продукти її були виняткової солідної якости; головне тому, що на цій фабриці працювали також українці і українки, особливо багато їх було за останні 20 років, на день ліквідації фірми їх було добра половина. Ліквідація цієї фірми є великим ударом по українцях, особливо по тих, яким вже небагато часу до пенсії, яким буде вже важче найти іншу працю, особливо з такою великою платнею, яку вони мали в м'ясарській фірмі.

Крім того, ліквідація фірми є великим моментом всім тим, хто терпить на „психозу підвищення платні!" Звичайно контакт між фірмою і юнією м'ясарських робітників підписувано на три роки. Крім різних інших здобутків, завжди був і здобуток годинової платні на 25 центів на три роки, себто по 8 центів в перші два роки і 9 центів у третьому році. Ці мізерні центи викликали таку велику радість, що мало хто призадумувався над реальною їх вартістю. Представники Юнії мали „перемогу" над представниками капіталу, їхня популярність зростали, їхні посади закріплювалися за ними.

„Перемога" в розмірі „вісім центів' завжи була Пировою перемогою, бо не встиг ощасливлений перемогою робітник винести з фабрики першого чека, як його вже зустріли підвищені ціни на бензину, хліб, молоко, на подорож в автобусах чи травах і т. д.

Виходячи з фабрики, вже у вітрині фабричної крамниці зустрічали його й проводжали великі кольорові числа нових цін на м'ясні продукти. Щось, як не ланцюгова реакція.

І тільки єдиний раз у юнійній м'ясарській пресі був один мудрий голос: мовляв, давайте цього разу не будемо вимагати підвишки платні в новому контракті і цю нашу скромність давайте відповідно розреклямуємо по всіх спілках, зробімо вседержавний рух за стримання від підвищення платні, це нам скріпить вартість доляра і врятує його від інфляції!

Та цей, як і всі інші мудрі голоси, лишився голосом волаючого в пустелі, бо всі були засліплені психозою підвишки платні. Так і в фабриці Луї Бурк Ко: з початком грудня місяця, себто три тижні перед ліквідацією фабрики, також вступив в силу „закон перемоги" в розмірі отих магічних 8 центів. Це фірмі обходилося в скромних 7.600 долярів тижнево.

Тому, що при річних оборотах до 21 мільйона долярів фірма мала чистого прибутку 91.000 долярів, а на наступний рік заповідалося лише 70.000 долярів, звичайний глузд говорив припинити такий бизнес, що фірма й зробила.

Напевно багато з робітників воліли би самі добровільно скинути з своїх заробітків до 30-40%, щоби мати забезпеченевий заробіток на довший час. Але диктаторська Юнія до такого не допустить.

В цьому випадкові потерпіли українці і українки кілька років тому в одній фабриці сигар, поки не було Юнії, був ідеальний стан взаємного задоволення і фабрикантів, і робітників. Всунуласа туди Юнія і фабрика була ліквідована, і там також тоді потерпіли українки.

Тому завжди змагаймося за „оптимум", а „максимум" сам десь візьметься на нашу голову!

Г. Гордієнко

Нове число „Українського Історика"

Р. Д. (Мюнхен). — Вже появився новий випуск „Українського Історика" — історичного журналу Українського Історичного Товариства за 1968 рік. Зміст цього числа виповнюють слідуючі статті: Ігор Каменецький — „Німецька політика супроти України в 1918 році", Олександер Оглоблин — „Проблема предків Миколи Гоголя", Любомир Винар — „Наукове Товариство ім. Т. Шевченка і Михайло Грушевський", Олександер Домбровський — „Геродотова Скитія в „Історії України Руси" М. Грушевського", Михайло Ждан — „До питання про залежність Галицько - Волинської Руси від Золотої Орди", У ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ ІВАНА КРИП'ЯКЕВИЧА: Омелян Пріцак — „Іван Крип'якевич", Степан Волинець — „Спогад про проф. І. Крип'якевича". МІСЦЕЛЯНЕА: Наталія Полонська - Василенко — „До історії архівів Києва", Ярослав Рудницький — „До історії українців Канади"; МЕМУАРИСТИКА: Михайло Єреміїв — „За лаштунками Української Центральної Ради"; ГЕРАЛЬДИКА, СФРАГІСТИКА І ГЕНЕАЛОГІЯ: Роман Климкевич — „Найвищі відзнаки Західньо - Української Народної Республіки", В. Сенютович Бережний — „Зв'язки князів Несвіцьких з князями Острозькими"; ІН МЕМОРІЯМ: Лев Биковський — „Михайло Міллер; ДИСКУСІЯ І ПОЛЕМІКА: Омелян Пріцак — „Проєкт" Вступу до історії України", Н. Полонська-Василенко — „Архів Запорозької Січі та питання його видання", О. Домбровський — „До питання англійського перекладу „Історії України Руси" М. Грушевського"; З АРХІВУ: Петро Ісаїв — „Недруковані листи Дм. Дорошенка до В. Липинського"; БІБЛІОГРАФІЯ: Любомир Винар — „Українознавчі дисертації в американських університетах". У рецензійному відділі журналу понад 20 критичних оглядів на українські і чужомовні історичні видання. Крім цього багата хроніка наукового життя закінчує це цінне видання. Цей початковий випуск У.І. можна набути за п'ять долярів. Треба пригадати, що Українське Історичне Товариство об'єднує істориків, дослідників допоміжних історичних наук і любителів української історії. Кожний член одержує журнал і „Бюлетень УІТ". Уважаємо, що українське громадянство і українські установи повинні спонтанно підтримати цей наш одинокий історичний журнал у вільному світі і якнайшвидше допомогти розбудувати його матеріяльну базу. Замовлення на журнал можна надсилати враз з поштовими переказами на адресу:

"The Ukrainian Historian"
P. O. Box 261
Bowling Green, Ohio 43402

Зенко Галькович очолює ТУСМ в Ню Йорку

7-го лютого в Домі Визвольного Фронту відбулися річні загальні збори ТУСМ-у. Збори відкрила голова уступаючої Управи Наталка Шалай. В склад Президії увійшли: Я. Білий — гол., Г. Климук — секр. Почесні члени — інж. Богдан Кульчицький і інж. Роман Гуцал.

У звіті Н. Шалай коротко оповіла про діяльність нашого Осередку. В зимі 1967-68 р. М. Гаврилюк мала реферат на тему: „Проблеми близького Сходу", а Наталка Шалай про українську мову. Також відбулася зустріч з студентами Нюйоркського Університету. На весні відбувся панель, куди були запрошені представники „ЗАРЕВА" і Студентської Громади, щоб обговорити болючі теми нашої еміграції в Америці й Канаді, та проблеми в Україні.

Галя Климук здала свій звіт — як реф. преси й інформації і як делеґат з Ню Йорку на різні студентські конференції на терені Америки й Канади.

П. Вол. Костик склав привіт від імені Визвольного Фронту, інж. Б. Кульчицький привітав студентів в ім. Світової Управи ТУСМ, а інж. Роман Гудал вітав наш Осередок від О. Д. ТУСМ в Монтреалі.

Під час дискусії обговорено різні справи, як збільшити активне членство і касу. В дискусії брали участь Н. Шалай, З. Галькович, Г. Климук, Л. Лозинська, Х. Губіцька, а найбільше ефектовне слово мав Ю. Волошин, який подав пропозиції, як зібрати гроші і поширювати інформації про Україну.

Після уділення абсолюторії уступаючій управі вибрано нову управу в складі: гол. — З. Галькович, заст. гол. — М. Кузяк, писар — Л. Лозинська, скарбник — Я. Білий, реф. преси — О. Ференс, вільні члени — Т. Красій, Б. Гошовський; Контр. Комісія гол. — Н. Шалай, члени — Г. Палка і Б. Коваль. Товариський суд — О. Мушкевич — гол. члени — Х. Губіцька і Г. Климук реф. середньошкільників — Б. Футала.

Зенко Галькович подякував за вибір і обіцяв працювати якнайкраще. Інж. Б. Кульчицький, промовляв в в справі поширювання визвольної праці студентами.

За Управу
Г. Климук

Приклад гідний до наслідування

Не знаю, хто і з чиєї ініціятиви це сталося, але фактом є те, що українська молодь — учні гай скулу м. Ірвінґтону, Н. Дж., само тужки, тихо і спокійно зробила „Маніфесдацію" на відзначення 51-ої річниці Відродження Української Державности і 50-ти річчя Соборности Українських Земель.

Зробили вони це в той час, коли за кілька десятків кроків від школи на машті коло Ірвінґтон Сіті поруч американського-зоряного розвивався, наш блакитно-жовтий український прапор.

Я пізніше довідався (я маю двох учнів), що група українських дівчат всіх кляс гай скулу дійшла до думки, щоб відзначити ці великі роковини і рішила прийти на цей день до школи в українських вишитих сорочках чи блюзках, та в чорних спідничках з українським пасочком — крайкою.

В наших молодих учнів, що лише починають входити в курс студентського життя, обізвалася національна свідомість, своє національне „я", яке вони й хотіли показати в день нашого Великого Національного Свята 22-го січня. Тут не видно було впливу будь-яких партійних організацій. В заплянованій події брали участь члени усіх наших молодечих організацій СУМ-у, ОДУМ-у і Пласту. Була проявлена повна соборність не лише на словах, а і на ділі.

22-го січня українські діти Ірвінгтонського гай скулу прийшли до школи в українських національних строях. Було їх коло тридцять осіб. Були й поодинокі хлопці, що були у вишиваних українських сорочках. Але їх було мало і, як видно вони не були освідомлені перед цим, тими студентами, що були заплянували цю подію.

Кожен з них сіли в своїх клясах. На лекціях їх зауважено, тим більше, що в клясах було не по одному, а 3-5 і більше, які були у вишиваних українських сорочках. А тому й не дивно, що деякі учителі й учні запитали їх, чому вони в таких гарних убраннях. Відповідь була одна: „У нас сьогодні національне свято, (Індепенденс Дей) і ми рішили його відзначити цим способом. В наших юних студентів проявився український патріотизм. Патріотизм не на словах, а на ділі. І по друге хоч цей випадок і є не значний, проте за допомогою батьків його можна використати та шляхом переговорів з адміністрацією школи, можна було б добитися уділення декількох хвилин для освідомлення учнів інших національностей — про 22-ге січня в історії України.

К. Степовий

СПОРТ

Редаґує В.Сохан

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ

УСК Ню Йорк — Грецько-Ам. СК Ню Йорк, мистецькі змагання „Великої Десятки" Німецько-Американського Футбольного Союзу відбудуться в неділю, 18-го травня 1969, о год. 2.30 по полудні на грищі Шіцен Парку в Норт Берґен, Ню Джерзі.

„Тризуб" Філядельфія — „Інтер Клюб" Ню Йорк, мистецькі змагання Американської Футбольної Ліґи відбудуться в неділю, 18-го травня 1969, о год. 3.00 по полудні на грищі Стадіону Темпел Університету у Філядельфії, Па.

„Чорноморська Січ" Нюарк — „Дартс" Вашинґтон, мистецькі змагання Американської Футбольної Ліґи відбудуться в неділю, 18-го травня 1969, о год. 2.30 по пополудні на грищі Стадіону Джана Ф. Кеннеді в Гаррісоні, Н. Дж.

ВІДБИВАНКОВИЙ ТУРНІР ЗА ПЕРШІСТЬ УСЦАК

В суботу, 24-го травня, в спортовій залі West Side Vocational School на розі вулиць Bloor West & Dundas West відбудеться відбиванковий турнір дружин чоловіків та жінок за першість Української Спортової Централі Америки і Канади 1969 року. Цьогорічний турнір УСЦАК буде вперше відкритим турніром, в якому зможуть взяти участь всі дружини відбиванки, які є членами УСЦАК. Господарем турніру буде УСК „Тризуб" Торонто.

Зголошення до участи в турнірі, разом із оплатою $ 10.00 від дружини, приймає Ярослав Коваль на адресу:

Mr. J. Kowal, c/o Trident, 2196 Bloor St. West, Toronto, Ont., Canada.

ШАХОВИЙ ТУРНІР ЗА ПЕРШІСТЬ УСЦАК

Впродовж трьох днів, 30-го і 31-го травня та 1-го червня 1969, відбудеться у Клівленді в приміщеннях УНДому при 2255 Вест 14-та вулиця шаховий турнір за першість Української Спортової Централі Америки і Канади. Початок турніру в п'ятницю 30-го травня, о год. 12-ій в полудне. Господарем турніру є шахова ланка УАСТ „Львів" Клівленд, яке влаштовує цю спортову імпрезу, як одну із серії імпрез з нагоди 20-літнього ювілею „Львова". Проводитимуть турніром: д-р Зенон Винницький і д-р Орест Попович. Зголошення учасників, разом із оплатою по $ 10.00 від кожного, приймає:

Mr. Eugene Kossak, 6860 Day Dr., Parma, Ohio 44129.

— o —

„ТРИЗУБ" ГРАТИМЕ НА СТАДІОНІ ТЕМПЕЛ УНІВЕРСИТЕТУ

Симпатики можуть набути сезонові квитки

Футбольна дружина „Тризуба" Філядельфія, яка здобула чотири рази звання і чашу першуна ЗСА та шість разів чемпіонат Американської Футбольної Ліґи, гратиме свої змагання у Філядельфії на великому репрезентативному стадіоні Темпел Університету. Змагання „Тризуба" на цьому великому стадіоні причиняться ще більше до посилення пропаґанди українського імени у спорті, в чому „Тризуб" має вже чималі заслуги. Про „Тризуб", відомий в англомовному світі під назвою „Юкрейнієн Нешенелс", пишуть постійно щоденники та спортові журнали і говорять спортові кореспонденти радія та телевізії.

Але із виходом „Тризуба" на репрезентативний стадіон збільшилися кошти винайму грища, тому й започаткувала управа „Тризуба" продажу сезонових квиткіт вступу на всі лігові змагання „Тризуба" у Філядельфії. Такі сезонові карти вступу на 10 змагань можна набути по зниженій ціні, на 20% дешевше, в ось таких крамницях та установах: Лукасевич — 801 Н. 24 Вулиця, Мак — 839 Н. Вудсток Вулиця, Бриндзей — 631 В. Жірард Евню, Корженьовський — 4753 Н. 13 Вулиця, Оріон — 4925 Олд Йорк Ровд, Космос — 4944 Н. Брод Вулиця, Горожанський Клюб — 847 Н. Франклін Вулиця і „Тризуб" — 4932 Н. Брод Вулиця.

П. Т.

— o —

ТРИ ІМПРЕЗИ „Ч. СІЧІ" ПІД ПАТРОНАТОМ УНСОЮЗУ

Субота і неділя, 3-го і 4-го травня 1969 пройшли в „Чорноморській Січі" Нюарк під знаком трьох успішних спортових імпрез, господарями яких були три ланки „Чорноморської Січі", а їхнім спонзором Український Народний Союз і його Окружний Комітет Відділів у Нюарку. Ці два дні були дійсно днями активности змаґунів та управи „Ч. Січі". Відбиванковий і плавацький турніри були проведені з повним успіхом завдяки відданій праці ланкових: інж. Адріяна Лапичака — ланкового відбиванки та Михайла Лебедя — ланкового плавання. Чимало праці в ці дві імпрези вклав теж інж. М. Яворський, член управи „Ч. Січі" та член управи СУСТ-Схід.

Суботні змагання відбиванки за першість СУАСТ-Схід попереджено офіційною церемонією з промовами-привітами, що їх виголосили: голова Окружного Комітету УНСоюзу Стефанія Букшована, д-р Едвард Жарський — голова СУАСТ-Схід, який відкрив змагання, Омелян Твардовський — голова УСТ „Чорноморська Січ" і інж. Адріян Лапичак — ланковий відбиванки „Ч. Січі" та провідник змагань. Приявними на цих змаганнях були теж два інші визначні представники установ: Володимир Сохан — заступник гол. предсідника УНСоюзу та д-р Михайло Снігурович — ланковий відбиванки СУАСТ-Схід. Членами суддейської комісії на цих змаганнях були: інж. А. Лапичак, інж. Б. Гайдучок, д-р М. Снігурович, Г. Артюшенко і А. Лісевич.

У відбиванковому турнірі взяло участь 12 дружин, в тому 5 жіночих і 7 чоловічих. В конкуренції чоловіків змагалися: Українська Централя Пассейк, яка здобула перше місце і чашу СУАСТ-Схід, БСК Ньоман, Савт Рівер, який зайняв друге місце, дві дружини „Ч. Січі" Нюарк, СУМА Нюарк, друга дружина Української Централі і Українська Студентська Громада Ню Йорк.

В конкуренції жінок перше місце і чашу СУАСТ-Схід здобула дружина „Довбуша" з Ню Гейвен, яка перемогла у фіналі першу дружину „Чорноморської Січі" з Нюарку. Тут до речі було б згадати, що в розграх кожний зкожним дружина „Ч. Січі" перемогла „Довбуша" і зайняла була перше місце, після чого відбулися згідно з правильником змагань фінали поміж передовими дружинами турніру. Дальші місця зайняли: СУМА Бінґгемптон, друга дружина „Ч. Січі" Нюарк і БСК „Ньоман" Савт Рівер.

Висліди плавацьких змагань, якими проводив Михайло Лебедь, подаємо окремо на іншому місці.

Найбільшою приємністю відбиванкових і плавацьких змагань було бачити на них стільки учасників з нашої молоді. Приємно було теж бачити декого із нашого старшого громадянства, але і прикро тут ствердити, що далеко не всі батьки цікавляться успіхами та взагалі спортовою діяльністю своїх дітей. Глядачі обох змагань, так батьки учасників, як і всі інші, мали нагоду побачити гарні та добре проведені відбиванкові та плавацькі змагання. Вони всі відійшли із почуттям вдоволення, що сповнили свій обов'язок та з переконанням, що наша молодь горнеться до спорту, бо на цих змаганнях було її досить багато.

Неділя, 4-го травня, була заповнена цілим рядом футбольних змагань „Чорноморської Січі" на грищі Стадіону ім. Дж. Ф. Кеннеді в Гаррісоні. Юнаки „Ч. Січі" програли 0:5 із сильними шкотами, дружина аматорів програла 3:4 із Італійським СК з Гарфільд, а перша дружина потерпіла поразку в перших мистецьких змаганнях сезону із „Тризубом" з Філядельфії з рахунком 1:2. Цей день для „Чорноморської Січі" можна б назвати „чорною неділею", але у спорті не можна завжди вигравати. Однак найбільше прикрою була програ професійної дружини „Ч. Січі" із „Тризубом", тому що нагод для здобуття воріт і тим самим перемоги мала „Ч. Січ" значно більше, як її суперники, але чомусь дружині „Чорноморської Січі" щось постійно не везло. Тому треба б в найкоротшому часі встановити причини такої непродуктивної гри нападу „Ч. Січі" і тоді такі причини усунути, бо дружині таки треба вміти вигравати. Володимир Чижович є безперечно добрим змагуном, незвичайно рухливим і працьовитим, але він сам ще не може виграти змагань. До цього треба зусиль ще інших десяти змагунів і їх треба вміти повести до бою та до перемоги. Коли б був Вільчак скоріше на грищі, а поруч нього Олексин, тоді напевно продуктивність нападу була б краща. Оба Перези не зможуть ніколи заступити пари Вільчак-Олексин. Куц на воротах був не завжди певним, бо він міг теж одні із двох втрачених воріт оборонити. Тіто на середині помочі був добрий, але часом виходив задалеко вперед, залишаючи без потрібної допомоги Гаврана і Бутенка. Добре заграв Зенон Снилик, та й Вернер на помочі переконував, що він вміє грати. В цілості „Ч.Січ" все ще не була зіграна та не мала належного керівника гри і це було причиною поразки дружини із добрими змагунами. Склад „Ч. Січі" добрий, але його треба ще вишліфувати і тоді можна буде сподіватися перемог навіть із поважними суперниками.

Юнаки „Ч. Січі" не могли видержати темпа шкотів, та й аматори помимо доброї гри мусіли програти. Однак тут варта відмітити факт, що вже другі змагання під ряд молодий Р. Хромовський стрілив по двоє воріт. Це підказує проводові „Ч. Січі" приглянутися до цього змагуна, який може теж в іншій дружині здобувати ворота. Тим більше це питання актуальне, бо перша дружина має якраз такі недомагання, коли мова про здобування воріт і ще цього недомагання не виліковано.

І. Я. Х-як

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ — ЛИЦЕМ ДО МОЛОДІ

Фраґмент із церемонії відкриття відбиванкових першостей СУАСТ-Схід. Стоять від ліва: інж. Б. Гайдучок — суддя, Г. Артюшенко — суддя (голова БСК Ньоман), д-р Е. Жарський — голова СУАСТ-Схід, Омелян Твардовський — голова УСТ „Ч. Січ", С. Букшована — голова Окружного Комітету УНСоюзу, інж. М. Яворський — член управи СУАСТ-Схід і інж. Адріян Лапичак — провідник змагань (ланковий відбиванки „Ч. Січі").

Змагуни готові до баталії за першість СУАСТ-Схід в часі церемонії відкриття відбиванкових змагань. За ними транспарент Українського Народного Союзу, спонзора трьох спортових імпрез „Чорноморської Січі" в Нюарку.

Футбольна дружина „Тризуба" з Філядельфії, яка здобула перемогу 2:1 над „Чорноморською Січчю" в перших мистецьких змаганнях АФЛіґи, спонзорованих УНСоюзом.

Футбольна дружина „Чорноморської Січі" з Нюарку, господаря цих перших у сезоні мистецьких змагань двох чільних українських дружин АФЛіґи.

Дружина „Довбуша" з Ню Гейвен, яка здобула перше місце СУАСТ-Схід в конкуренції жінок.

Дружина „Левів" з Чикаґа, яка здобула перше місце. Стоять від ліва: Роман Плешкевич, Михайло Дубовик, Іван Іванчук — голова Спортового Комітету УНСоюзу, Вадим Мишалів і Б. Дріш. Володимир Гайдук, якого не має на фото, був п'ятим змагуном дружини чемпіонів.

Дружина „Української Централі" з Пассейку, яка здобула перше місце СУАСТ-Схід в конкуренції чоловіків.

Переможці плавацьких змагань, нагороджені медалями УНСоюзу разом із провідником змагань М. Лебедем, на світлині четвертий від ліва в другому ряді.

ВИСЛІДИ ПЛАВАЦЬКИХ ЗМАГАНЬ „Ч. СІЧІ" 3-го ТРАВНЯ 1969 Р.

Хлопці 11-12 років
25 ярдів довільним

Перший заплив:

1. Петро Мельник	17.5
2. Любомир Семенюк	20.3
3. Віктор Лапичак	21.7

Другий заплив:

1. Андрій Слиж	13.6
2. Нестор Паславський	15.3
3. Степан Чапля	20.0

Фінал:

1. Андрій Слиж	13.5
2. Нестор Паславський	16.3
3. Петро Мельник	17.8
4. Степан Чапля	20.0

Юнаки 13 і більше років
50 ярдів довільним

Перший заплив:

1. Орест Лебедь	28.5
2. Борис Ткач	43.4
3. Андрій Ткач	54.08

Другий заплив :

1. Роман Семенюк	33.2
2. Гриць Буняк	38.0
3. Марко Будний	38.1
4. Борис Мицьо	41.5

Фінал:

1. Орест Лебедь	29.4
2. Роман Семенюк	33.7
3. Марко Будний	37.6
4. Гриця Буняк	38.3

Дівчата 11-12 років
25 ярдів довільним

Фінал:

1. Марія Федении Федениишин	21.3
2. Розмарі Чапля	21.8
3. Віра Копач	22.0

Юначки 13 і більше років
50 ярдів довільним

Фінал:

1. Олена Паславська	42.2
2. Дозя Сиґіда	43.8

Пливаки, які здобули в поодиноких конкуренціях перші три місця, одержали в кінцевій церемонії золоті, срібні і бронзові медалі Українського Народного Союзу. Вони також виграли забезпеченеві грамоти УНСоюзу із заплаченими вкладками першого року, що їх уфундував для пливаків Окружний Комітет Відділів УНСоюзу в Нюарку.

Михайло Лебедь
провідник змагань

З ЧЕТВЕРТИХ КРАЙОВИХ КРУГОЛЬНИХ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

які відбулися 26-го квітня 1969 в Деррі, Па.

„Деррі Юкс" дружина жінок, яка здобула перше місце. Стоять від ліва: Евгенія Світагор, Ґертруда Куземчак, Бетті Мрозенська — секретарка Змагань, Іванна Боллінґер і Анна Гованчак.

Члени Спортового Комітету і Головного Уряду УНСоюзу на Четвертих Крайових Кругольних Змаганнях. Стоять від ліва: Петро Пуцило — гол. касир, Гелен Олек — гол. радна і секретар Комітету, Андрій Крінок — голова Крайових Змагань, Бетті Мрозенська — секретар Крайових Змагань, Йосип Лисогір — гол. предсідник, Іван Іванчук — гол. контролер і голова Спортового Комітету. Головний радний і член Спортового Комітету Андрій Джула не був в часі роблення цісі світлини в цій групі.

СПОРТ У ТАБОРІ ПОЛОНЕНИХ І-ОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ

В книжці репортажів і спогадів Евстахія Загачевського п. н. „Белярія-Ріміні-Англія", яка появилася в 1968 році накладом Видавництва Братства колишніх Вояків І УД УНА як одне із видань Бібліотеки „Листки Червоної Калини", поміщений окремий розділ при кінці книжки, присвячений хроніці спортової активности полонених І-ої Української Дивізії Української Національної Армії в таборі в Італії. Автором цього розділу п. н. „Спорт у таборі полонених в Італії" є відомий спортовець Роман Припхан, колишній дивізійник, а тепер спортовий діяч і секретар 399-го Відділу Українського Народного Союзу при УАСТ „Леви" в Чикаґу. На 23 сторінках цього розділу, докладніше на сторінках від 293 до 315, подав Р. Припхан докладно зібрані і прозглядно упорядковані матеріяли про змагання таборовиків і таборових дружин дивізійників за першість табору та про зустрічі репрезентантів табору українських полонених із позатаборовими спортовцями і дружинами. Ввесь цей цінний матеріял поділений на підрозділи, присвячені поодиноким ділянкам спорту: відбиванки, плавання, кошівки, боксу, настільного тенісу, шахів, легкоатлетики, футболу та здавання норм для Відзнаки Фізичної Справности.

Так розділ про спорт, як і ціла книга репортажів і спогадів, є цінними матеріялами про цвіт української молоді, яка навіть в найбільше трудних обставинах зуміла повести здисциплінована та повне культурної і спортової діяльности життя взірцево зорганізованої громади. Цю книжку рекомендуємо читачам зацікавленим спортом, як і переживаннями українських полонених в таборах Італії та Англії.

в. с.

УСК — „ДЖУЛІЯНА" 1:1

Ню Йорк, 11-го травня. — В чергових мистецьких змаганнях „Великої Десятки" здобули футболісти УСК-у Ню Йорк лише одну точку, закінчуючи цю зустріч з італійською дружиною „Джуліяна" нерішеною 1:1. Однак УСК мав дуже добрі нагоди виграти ці змагання. Одним із найбільших „виновників" був в цьому Мфум, який декілька разів був з м'ячем під самими воротами „Джуліяни" і не міг рішитися на стріл до воріт. Симпатики УСК-у були з такої гри Мфума дуже невдоволені, а суперники УСК-у таки здивовані.

При стані 0:1 на 65-ій хв. гри подиктував суддя карний удар до італійців за фавль їхніх оборонців на Мфумові. Але стріл МекКулі з карного удару був спрямований прямо в руки воротаря, так що цю нагоду вирівняти рахунок змарновано. Напад УСК-у, який пробивався під ворота „Джуліяни", чомусь не міг здобутися на стріли. Натомість італійці повели ґураґанні атаки на ворота УСК-у, змагуни якого в такій дефензивній грі скоро витратили всі сили і прямо „спухли". Причини браку кондиції УСК-у треба шукати в двотижневій перерві без змагань і тренінґів дружини. На 85-ій хв. напад УСК-у прорвався під ворота „Джуліяни" і знову повторилася історія із фавлем на Мфумові. Цим разом однак карний удар стрілив цільно і гостро Володимир Шмотолоха, який вирівняв рахунок воріт на 1:1. Після здобуття цих воріт ціла дружина УСК-у кинулася до завзятих наступів, але суддя закінчив ці змагання несподівано на чотири хвилини скоріше.

Склад УСК-у: Ґерлі, Ґонзалес, Фіні, Кравець, Янґ, МекКулі, Зелень, Пирдон, Мфум, Шмотолоха, Масний (Кіляр, Мицак). Стягнення Кравця і Зеленя та вставлення на їхні місця Кіляра і Мицака було зроблене не в пору, бо не було відповідного висліду. Кіляр і Мицак вив'язувалися добре, але для вдержування їх у формі треба виставляти їх до гри частійше і то бодай на половину змагань. Між помічччю а нападом не було відповідного зв'язку та співпраці, бо існувала між ними проґалина, що її використовували вміло італійці. В цій зустрічі відчувала дружина УСК-у дошкульно брак Ірфелта і Керра, які повинні грати в УСК-у до кінця сезону. Найкраще заграли в УСК-у Вол. Шмотолоха, Пирдон і МекКулі.

І. Дз.

Роковини Тараса Шевченка в Сиракюзах

Українська Громада міста Сиракюз та численно прибулі гості з Аубурн, Ютики та Бінгемптону величне відзначили 155-ті Роковини Тараса Шевченка концертом тенора - бандуриста Володими- Луцева, що відбувся в неділю 23-го березня заходом місцевого відділу УККА, в авдиторії Вевігіл Гайскул.

По урочисто відспіванім „Заповіті", що витворив майже молитовну атмосферу, програму розпочав голова місцевого відділу проф. д-р Микола Богатюк змістовним словом, розглянувши багату творчість Т. Шевченка крізь призму його державно - самостійницьких ідей, виходячи із засади, що відродження, ріст і невмирущість духа української нації завдячуємо Поетові - Пророкові, бо без Шевченка не могло б бути у нас великих поетів, письменників, визначних мужів, провідників та борців-героїв за Волю України. В поневоленій батьківщині ростуть молоді кадри поетів, письменників і журналістів, покоління віруюче і віддане ідеям генія Тараса Шевченка, що творить, бореться і нетерпеливо жде свого Вашингтона.

Сердечно привітала публика дорогого гостя з Англії, маестра Володимира Луцева, відомого тенора - бандуриста, який виступив із спеціяльно підготованим репертуаром, виконуючи пісні до слів Т. Шевченка: „Мені однаково", „Гетьмани" — муз. М. Лисенка, „Дума" — муз. М. Фоменка, арію Андрія з опери „Катерина" — муз. М. Аркаса, „Дума про Нечая", арію Богуна з опери „Богдан Хмельницький", муз. — К. Данькевича.

Найкраще, однак промовив до сердець слухачів наш бандурист - віртуоз піснями і думами, виконаними у супроводі бандури: „Стає хмара з-за Лиману", „Реве та стогне", „Дума невольника" та прекрасною композицією Бетовена „Вабак" у перекладі Вереса. Виступ маестра Володимира Луцева викликав захоплення публики, яка з ентузіязмом рясними оплесками нагороджувала кожну пісню. За вмілий фортепіяновий супровід талановитої студентки „Естман Скул оф Мюзік" Лесі Борисенко належиться признання.

Концерт закінчено відспіванням Національного Гимну „Ще не вмерла Україна".

І. Р.

Вшанували пам'ять сл. п. генерала Тараса Чупринки

У Нюарку 16-го березня 1969 р. вже дев'ятнадцяту річницю смерти сл. п. генерал хорунжого Тараса Чупринки — Романа Шухевича вшанували організації Визвольного Фронту вдалим Сумівським Апелем, що відбувся в залі Українського Народного Дому. Апель попередила панахида в Українській Католицькій Церкві св. Івана Хрестителя, яку відслужив о. д-р Михайло Гринчишин на прохання І-го Відділу ООЧСУ. Під час панахиди співав хор під дириґуванням проф. Михайла Добоша. Прапороносці Комбатантських Організації, Пласту, СУМА та ООЧСУ держали стійку на панахиді. Потім членство Організацій Визвольного Фронту та Юнацтво СУМА перейшли до залі в Народнім Домі, де відбувся Апель, підготований Булавою Юного СУМА „Чигирин" під проводом Людвика Мигаля.

У першій частині Апелю 80 юначок і юнаків виструнчилися в 4-х рядах перед погруддям сл. п. генерала Чупринки, що стояло на п'єдесталі, прикрашеному червоно - чорними кольорами. Бунчужна Олена Тилко звітувала про стан Відділу. Зворушливим був символічний звіт булавного упавшому Генералові: „Пане Генерале! В дев'ятнадцяту річницю Вашого останнього бою зголошую, що Відділ Юного СУМА „Чигирин" вірний Вашим заповітам і готовий на наказ". Команду перебрала бунчужна, денний наказ читає булавний писар Дарка Кравець. Звернення Воюючої України до української молоді за кордоном прочитала Оксана Ференц. Юначки відспівали „Гей, у лузі червона калина", промову про 22-ге Січня і І-ше Листопада виголосив Мих. Козюпа. Після деклямації вірша О. Ольжича „Двадцять літ кривавилась земля". Слідувала збірна рецитація „Зродились ми великої години". Постання УПА промовець насвітлив на тлі тихо співаної пісні, потім знову були деклямації. Апель закінчено відспіванням „Не пора". Мистецьку частину цієї вдалої юнацької імпрези підготувала дружинниця Оксана Ференц.

В. Р.

БЛ. П. ТЕОДОСІЙ НОСІЄВИЧ

У 40 днів смерти

У половині Великодного Посту, 19 березня 1969 р., в Чикаго рознеслася вістка, що відійшов у вічність відомий діяч на українському громадському, політичному і церковному полі сл. п. Теодозій Носієвич, осиротивши дружину Євгенію. Покійний народився 20 квітня 1904 р. в Сереті на Буковині.

Тлінні Останки Покійного зложено в похоронному заведенні Музики і Сина в Чикаго, де 20 і 21 березня відправлено Панахиди при численній участі представників місцевих товариств, друзів і знайомих. Покійний лежав з виразом усмішки на устах, мов радів присутністю своїх знайомих та 22-ма вінками квітів. 22 березня велика громад зібралася в Українській православній катедральній церкві Св. Володимира, щоб попрощати сл. п. о. Теодозія. Похоронні Богослуження і Панахиди правив о. протопр. Федір Білецький, парох катедри Св. Володимира, співав катедральний хор. Зворушливу проповідь на Панахиді і після Похоронного Богослуження виголосив о. прот. Ф. Білецький. Від Української Буковинської Громади і від шкільних товаришів Серетської гімназії прощав Покійного д-р Ю. Мачук, а від ОДВУ — Ст. Маланчук. Над свіжою могилою прощали Покійного від Українського Народного Союзу І. Іванчук і М. Олек.

Присутні на Похороні зібралися після Похорону на жалобну трапезу. В 40 днів відбулися в авдиторії катедрального храму Св. Володимира також Поминки. На поминках молитви проводили о. прот. Ф. Білецький і о. протоієрей Ілля Нагірняк. Про життєвий шлях Покійного говорили від приятелів о. Проієрес І. Нагірняк, від Українського Народного Союзу — проф. М. Куропась, інж. Ст. Куропась, М. Олек, Л. Кузик і І. Коцюбко; від Церковного Уряду М. Дорошенко, від товаришів і друзів з Буковини говорив О. Термена, а від Друкарні і Спілки ОДВУМ Лаба, від Організації Державного Відродження України промовляв інж. В. Бережан. Промовці підкреслювали, що Покійний Теодозій Носієвич був повністю відданий громадській праці. На виявлення пошани до сл. п. Теодозія, на внесення І. Коцюбка, присутні на поминках в 40 днів зложили на нев'янучий вінок в Консисторії Української Православної Церкви в Америці 90 долярів: 10 дол. — д-р Ігор Цимбалистий, по 5 дол. — І. Коцюбко, М. Лаба, інж. Ст. Куропась, п. Матутенко, Л. Кузик, М. Нікольс - Ткачук, Гр. Бабіїв, інж. В. Бережан, Є. Трачек, М. Олек, О. Крикливець, п-ні М. Первисько; по 3 дол. — І. Гуцуляк, д-р Ю. Мачук; по 2 дол. — Л. Сдрук, І. Павлішин, Ст. Касіян, А. Дорошенко, В. Балконіс, Е. Глубіш; по 1 дол. — п-ні В. Маланчук і п-ні О. Миськевич.

Від імені дружини дякував д-р Ю. Мачук всім жертводавцям, всім приявним на Панахидах, на Похороні і на Поминках, як також промовцям на Панахиді, над свіжою могилою та на Поминках. Окрему подяку зложив о. протопр. Ф. Білецькому за відправлення Панахид, Заупокійної Служби Божої з похоронними відправами та відпровадження Покійного на Вічний Спочинок. Також о. протоієрею І. Нагірнякові, висловив признання хорові і диригентові Катедрального Собору Св. Володимира за гарне відспівання Панахиди. Вкінці висловив подяку похоронному заведенню Музики і Сина за переведення Похорону.

Відійшов один з найкращих. Вічна Йому пам'ять!

В 40-ИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашого Дорогого Мужа і Батька

бл. п.
ІВАНА ТРОЯНА

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

дня 31-го ТРАВНЯ ц. р. о год. 8-ій ранку
в Катедрі СВ. ВОЛОДИМИРА і ОЛЬГИ
в ЧИКАГО, Ілл.

Родину, Приятелів і Знайомих щиро запрошуємо.

Горем прибиті:
дружина — АННА
СТЕФАН, МАРУСЯ і БОГДАН — діти

В першу болючу річницю смерти мого Незабутнього Мужа
бл. п. мистця **ВІКТОРА ЦИМБАЛА**
в суботу, 31 травня, після Вечірні, о. протоєрей М. Литваківський відправить Панахиду за спокій Його Душі, в церкві св. Покрови, при вул. 29-ій в Дітройті, Міш. Прошу Приятелів і Знайомих Покійного взяти участь.
Дружина ТЕТЯНА ЦИМБАЛ

64-ий ВІДДІЛ СУА в НЮ ЙОРКУ
ділиться сумною вісткою з Громадянством, що наша довголітня Членка

бл. п.
АНАСТАЗІЯ з СІМКІВ НОЧАН

упокоїлась в Бозі дня 12-го травня 1969 року.

ПОХОРОН — в п'ятницю, 16-го травня 1969 року, о год. 9-ій ранку з похоронного заведення П. Ямеми, на Український Православний Цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

УПРАВА 64-го ВІДДІЛУ СУА
в НЮ ЙОРКУ

Сан Франціско влаштувало роковини Т. Шевченка

В дні 30 березня наша громада по - соборницькому влаштувала концерт в честь Т. Шевченка. По-соборницькому тому, що виконавцями імпрези були представники всіх діючих тут українських церков, а в переповненій залі видно було й молодь і старших двох генерацій. Ця загальна участь всіх вказує, що наша громада вповні маніфестує свою національну єдність тоді, коли вшановується незаперечні соборницькі ідеали, якими живе не тільки українська спільнота за морем, але і вся батьківщина. До одних із таких соборницьких постатей належить і особа Т. Шевченка.

Концерт влаштувала управа Відділу УККА, яку вибрано місяць тому і яку очолив мгр. Осип Кладко. Немало труду вложила управа, організуючи хор і поодиноких виконавців для намічені програми. Висока мистецька якість програми і її вміле виконання були винагородою за труд управи. Треба зважити, що члени хору і поодинокі виконавці порозсіювані по різних містах мусіли не один вечір жертвувати на ту ціль. Однак у висліді це дало насолоду всім.

Хором дириґувала пані О. Наріжна, яка, пошкодивши ногу, не пропустила ні одної проби. Доповідав І. Горняткевич, викладач каліфорнійського університету, показав невмирущість ідей Т. Шевченка. Діти Рідної Школи в супроводі бандури, на якій грав І. Горняткевич, відспівали „Думи мої". Це був один із зворушаючих моментів, на який присутні зареагували грімкими оплесками. Найменша декляматорка Ляриса Шулежко, продеклямувала „Кавказ". Без цієї здібної дівчинки не відбувалась тут жатна імпреза. Її мистецьке виконання полонило увагу всіх.

Не місце тут вичисляти імена всіх виконавців. Радіємо, що найдальше висунена на захід остоя українства живе, працює і творить одну нерозривну цілість заокеанської України.

Н. Н.

Громадяни Клівленду, Огайо за Патріярхальний устрій Української Католицької Церкви

30 березня відбулися ширші Сходини тутешнього громадянства, що їх скликало місцеве Т-во за Патріярхальний Устрій Укр. Кат. Церкви. Летючки, вивіски та оголошення в пресі заздалегідь повідомляли публіку, що про теперішнє положення нашої Церкви на рідних землях та поза їх межами будуть говорити запрошені знавці цієї справи.

Збори відкрив голова Т-ва інж. М. Хроновят, привітав приявних, зокрема обох доповідачів та попросив вшанувати пам'ять замучених за віру наших Владик, Священиків та сотень тисяч синів нашого народу. Під час однохвилинної мовчанки о. Е. Боднар відмовив Господню молитву за душі замучених. Проводив зборами меценас М. Топорович.

Змістовну доповідь про історію нашої Церкви від самих її початків аж по нинішній день виголосив знавець проф. Микола Чубатий. Цікаву доповідь про положення нашої Церкви в діяспорі виголосив проф. д-р В. Маркусь. Обі доповіді прийняла публіка з зацікавленням. Хоч попередньої неділі відбулася подібна імпреза, яку влаштував Комітет Оборони Обряду і Традицій та хоч в дні наших Зборів були в Клівленді ще й інші імпрези, то наболіла справа нашої Церкви зібрала публику, яка вщерть виповнила простору залю. Обі доповіді роз'яснили неодному загрозливий стан, в якому тепер наша Церква опинилась.

Після кількох запитів і короткої дискусії зібрані одноголосно ухвалили резолюції, та рішили вислати телеграму Святійшому Отцеві з відповідною петицією. Треба ствердити, що численна участь нашої громади на обох сходинах (23 і 30 березня) вказує на те, що народ живо інтересується справами нашої Церкви і дорожить її долею. Замітне теж і те, що на цю нашу нараду в церковних справах прибуло теж чимало братів православних, які з увагою вислухали обох доповідей.

М. Х.

Мирон Куропась очолив Федерацію стейтових організацій українських республіканців

(Закінчення зі стор. 1-ої.)

Крайового Комітету Республіканської партії, при чому він просив поінформувати його про всі рішення конференції. Д-р Сергій Єрмоленко і його дружина репрезентували Володимира Анастаса з Міннесоти.

У висліді нарад створено Федерацію стейтових організацій українських республіканців та прийнято її статут, в якому сказано, між іншим що ціллю Федерації є „сприяти й помагати американським українцям, щоб вони взяли численнішу участь в Республіканській партії і щоб старалися за належне знання їх". Обрано одноголосно Екзекутивний Комітет новоствореної Федерації на час трьох років у такому складі: Мирон Куропась — президент, Петро Пуцило — перший віце - президент, Марія Душник — другий віце - президент, Тома В. Дармограй — секретар і Тарас Шмаґала — касир. Професора Лева Добрянського обрано на почесного президента.

Новообраний президент Федерації проф. Мирон Куропась виголосив коротку промову, в якій м. і. заявив: „Ці наші збори потверджують нашу віру в американську Конституцію і наше рішення боронити дорогоцінні права і свободи, якими втішаються українські американці, що живуть у цій прегарній країні. Водночас, ми не забули України, країни нашого етнічного походження, яка тепер не користується правом державної свободи. Ми переконані, що наше безперервне активне й віддане підтримування американських політичних процесів не тільки задемонструє нашу льояльну вірність американським ідеалам, але й служитиме за джерело надії тим, які тепер терплять під режимами поневолювачів, однаково в Україні, як і в інших країнах".

Гостем тієї конференції була стейтова організація українських республіканців в Огайо, що її головою є Т. Шмаґала.

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
св. п.
МАРІЇ ГРИЦЮК

в суботу, 17-го травня 1969 року
о год. 8-ій ранку
в Українській Католицькій Церкві в Бронксі
(1745 Washington Avenue, Bronx, N.Y.)
відправиться

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

на яку Приятелів і Знайомих запрошує
РОДИНА

ДЕРЖАВНА ГІМНАЗІЯ З УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ В ПЕРЕМИШЛІ

(Продовження зі стор. 2-ій)

зважаючи на старання найвидатніших громадян і тодішнього політичного проводу. А по закінченні другої світової війни перейшов Перемишль згідно з польсько-совєтським договором з 16. 8. 1945 р. вповні до Польщі. Тоді виселено насильно українське населення Перемишля й Посяння до Польщі — на так зв. „зєме одзисканє" на заході, або переселено поза совєтський кордон — на сході. Врятувались лише ті, що вспіли виїхати на захід.

І тепер — на еміґрації — ведуть вони, керуючись думками римського державного мужа і філософа Марка Ціцерона, боротьбу "pro aris et focis", тобто за свободу релігії і спільну батьківщину, бо, як сказав 16-ий президент Америки Абрагам Лінкольн, „ніщо не є остаточно вирішене, що не є справедливо поладнане!"

(Кінець)

Виступ посла Б. Ганущака в УВАН

В неділю 23-го березня в приміщенні УВАН в „Домі Науки", відбувся черговий академічний виклад посла до Манітобської леґіслятури й видатного педагога Б. Ганущака на тему „Мовне питання в Манітобі". Гостя представив і проводив зібранням д-р М. І. ММандрика, віце - президент УВАН. В більш як годинному двомовному, українсько - англійському, викладі посол Б. Ганущак з'ясував свої погляди на справу збереження етнічних мов, у тому й української, на терені провінції Манітоби. Крім леґального, конституційного забезпечення мовних прав, треба, на його думку, повести широку акцію в освідомлення і громади про піднесення культурного рівня, широкоглядний підхід до народженого в Канаді молодого покоління та притягання його до організованого українського життя в цій країні. — Цікава тема і переконливе насвітлення її доповідачем викликало довгу дискусію, в якій брали участь: інж. А. Качор, проф. М. Боровський, ред. М. Грушка-Гарріс, І. Лобай, Ольга Войценко, О. Р. Клиш, Ю. Джукравець, Ст. Приступа, проф. В. Каліцінський, Сергій Мухин та інші. Всі підкреслювали важливість і актуальність справи й потребу ясної й послідовної програми для здійснення культурно - мовних потреб української групи в Манітобі й у цілій Канаді. Присутні кількакратно нав'язували до „сепаратної рекомендації" проф. Яр. Рудницького в першому томі звіту „Королівської Комісії Б-Б", що передбачає для української мови конституційний статус „обласної" (реґіональної) мови у степових областях Канади. Ця рекомендація набирає окремої ваги в обличчі нового мовного закону (Білл С-120), що має ввійти в силу в недалекому майбутньому.

Н. Н

Українці в Англії можуть легше подорожувати до інших країн

Лондон. — Тижневик „Українська Думка" з 20 березня повідомив про полегшення процедури виїзду з Англії для власників „Тревел документу", що великою мірою стосується українських поселенців: „Доводиться до відома всіх посідачів документів подорожі (травел документ), виданих Британським Міністерством Внутрішніх Справ (Говм Оффіс) на підставі конвенції статусу для втікачів із 1951 року, що згідно зі спеціяльним договором, від 27-го вересня 1968 року почавши, власники таких документів не потребуватимуть жодних віз для туристичних подорожей або візит, які не перебільшуватимуть терміну 3-ох місяців до слідуючих країн: Бельгії, Данії, Франції, Німецької Федеративної Республіки, Ісляндії, Італії, Люксембурґу, Голляндії, Норвеґії, Швеції і Швайцарії." Хто бажає виїхати до тих держав на довше, ніж три місяці, повинен звернутись до консулятів тих країн по інформації.

В ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
мого Невіджалуваного МУЖА

бл. п. інж.
ДАМЯНА ПЕЛЕНСЬКОГО

відправиться

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ
в суботу, 31-го травня 1969 року
в год. 9-ій ранку,
у церкві СВ. АНДРІЯ ПЕРВОЗВАННОГО
в МЮНХЕНІ, Німеччина

Прошу наших Друзів помолитися в цей день за Душу Покійного.

Дружина — ОЛЬГА

Замість квітів на свіжу могилу
Президента Головної Ради Наукових Товариств ім. Шевченка і Голови Американського НТШ,
сл. п.
проф. д-ра **РОМАНА СМАЛЬ-СТОЦЬКОГО**
складаю 10.00 долярів
на цілі НТШ в ЗСА

Чикаго, Ілл. Мгр. Володимир НИЧАЙ

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. **МАРІЇ з ДЗЕРОВИЧІВ КОЛТУНЮК**
складають 50.00 долярів
на Храм св. Софії у Римі

Ню Йорк, Н. Й. Мирослав і Ірена КОЛТУНЮКИ

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ МІСТА НЮ ЙОРКУ — ВІДДІЛ УККА при співучасти ТОВАРИСТВА ЗА ПАТРІЯРХАЛЬНИЙ УСТРІЙ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

— організує —

в неділю, 18-го травня 1969 року
в годині 5-ій по пол.
В АВДИТОРІЇ ШКОЛИ СВЯТОГО ЮРА
при 6-ій вулиці в Ню Йорку

ШИРШІ ГРОМАДСЬКІ ЗБОРИ

під гаслом:

„В ОБОРОНІ ПРАВ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ"

Промовляють:

Д-р СТЕПАН ВОРОХ — голова Комісії УККА для церковних справ.
о. Д-р ВОЛОДИМИР КОВАЛИК, ЧСВВ.
Д-р ГРИГОР ЛУЖНИЦЬКИЙ — історик української церкви і редактор „Америки".
Д-р РОМАН ОСІНЧУК — голова Ради Мирян Т-ва за Патріярхальний Устрій Української Католицької Церкви.

Українці Великого Ню Йорку й околиці, своєю масовою участю засвідчім нашу одностайну поставу в обороні прав Української Церкви та в акції за організаційне завершення Української Католицької Церкви в Українському Католицькому Патріярхаті.

КОМІТЕТ

Українська Православна Федеральна Кредитівка

повідомляє Українське Громадянство, що

з днем 15-го травня 1969 року
ВІДЧИНИЛА СВОЮ
допоміжну канцелярію
під ч. 77 Сант Маркс Плейс (8 вул.)
в Ню Йорку

в приміщенні адвоката п. Романа Олесницького
Телефон (212)-254-7490
Урядові години:
понеділок і субота від 10-ої до 3-ої по пол.;
п'ятниця від 6 до 8 веч.

ДИРЕКЦІЯ КРЕДИТІВКИ

(Просимо вирізати і заховати)

Всіх моїх бувших і теперішніх Парафіян, моїх Друзів і Знайомих повідомляю, що минулого тижня відійшов у Вічність на 41-му році життя мій БРАТ

бл. п.
ГРИГОРІЙ ЧЕКАЛЮК

ПОХОРОН відбувся в дні 12-го травня 1969 р. в селі Яргорів, район Монастириська, коло Бучача, де Покійний був учителем.

Оповиті горем:
в Україні:
МАРІЯ — мати
СОФІЯ — сестра
ГАЛИНА — дружина
ВОЛОДИМИР — син
ЯРОСЛАВ — син
НАДІЯ — дочка
в Америці:
о. Прот. ВАСИЛЬ ЧЕКАЛЮК — брат з дружиною ГАЛИНОЮ та дочкою ЛАРИСОЮ

Allentown, 1046 Fullerton Avenue 18102

Праця — HELP WANTED MALE

Utility Workers

Досконалі великі бенефіти. Добра платня, навчимо для можливостей підвишок.

SKY SHEF, INC.
Hangar # 5
LaGuardia Airport
Flushing, L.I., N.Y.

FLOORMAN WANTED

for material handling & general Manufacturing work. 1, 2 & 3rd shifts. No experience necessary.

Arrow Plastics Corp.
1 Mattimore St., Passaic, N.J.
Tel.: (201) 473-0227

- Elevator Mechanics
- Conversion Mechanics
- Repair Mechanics
- Maintenance Mechanics

Постійна праця, досконала нагода для відповідних, великі бенефіти.

Universal Elevator Co., Inc.
100 West End Ave. N.Y.C.
Call (212) SU 7-1557

CHEMICAL OPERATOR TRAINEE

Steady 4 p.m. to midnight shift, work on spray drying equipment. Must have high school chemistry, interesting work. Job can lead into several other areas of company depending on interest and ability. Call Mrs. Frank, (201) 725-3232

Bowen Engineering Inc.
North Branch, N.J.

UTILITY WORKERS

Доск. великі бенефіти, добра платня, навчимо, для майбутности.

Sky Shef, Inc.
Hangar #5, La Guardia Airport
Flushing, N.Y.

FENCE MEN

Steady work all year round. Must have drivers lic. Good salary.

United Fence
173 Ridge Street
Newark, N.J. (201) 484-5816

AUTOMATIC ZINC

Die Casting Machine Operators. Will train. 2nd & 3rd shifts. Free insurance, hospitalization. Uniforms & safety shoes supplied. 10% 2nd & 3rd Shift. bonus.

Castrim Corp.
Great Meadov Lane
Hanover, N.J. (201) 887-7771

GUARDS — ОХОРОНА

Повний час, $2.50 на годину, праця від зараз, багато бенефітів. Чисте минуле, вимагається авта і телефону. Знання анг. мови конечне. Телефон. (212) WH 4-1470 or (201) 798-1171
Mon. thru Friday
9 AM — 3 PM.

ФАБРИЧНА ПОМІЧ

Почат. платня $100.00 на тиждень ($2.50 на годину), підвишки 10¢ кожного місяця до $3.11 на год. Вимаг. знання анг. мови. Нагода, вел. бенефіти, пенс. фонд. Телефонув. (914) 668-4300, або гол. між 1-3 у вівт. і сер. до

I. Stern & Co., Inc.
320 Washington Street
Mt. Vernon, N.Y.

Праця — HELP WANTED FEMALE

EXP. FLOOR LADY

Must be able to make a complete dress & instruct operators for semi section work. Steady, nice working conditions.

Fair Maid Mfg., Co.
6 Church St., Bound Brook, NJ
Call (201) 356-9030

ГОСПОДИНЯ І КУХАРКА

з мешканням або без, добра платня, тільки жінка в зрілому віці, доск. умовини праці. Park Ridge Rest Home, 13 Broadway, Parkridge, N.J. Голоситись особисто або тел. по 2-ій по пол. (201) 391-7040.

CHAMBER MAIDS

Full time, steady job, good salary, excellent working conditions.

Master's School
Dobbs Ferry, N.Y.
Call (914) OW 3-1400

Праця — HELP WANTED FEMALE

НА КІЛЬКА ГОДИН ПОНЕД.-П'ЯТ. — 10 рано — 3:30 по пол.

Потрібно персоналу до праці в нашій кафетерії. ПОПЕРЕДНІЙ ДОСВІД НЕКОНЕЧНИЙ, але здібність слідкувати в анг. мові конечна. Праця включає прибирання і чищення столів парою, і т. д. Мін. висота 5'11" — мін. вік 18. Платня $48.25 тиж. на початок + інші бенефіти. Багато свят і вакацій. Також до вибору холодні або гарячі перекуски, також уніформи.

Інтерв'ю між пон. до п'ят. 8:30 — 11 AM.

Employment Office, 7 Floor
METROPOLITAN LIFE INSURANCE CO.
11 Madison Ave. (24th St).
NEW YORK CITY
An equal opportunity employer

ПОТРЕБУЄМО **ЖІНКУ**

для старечого дому. Приготовляти снідання. Кімната і харчі даром. Рівнож куховарку. Платня після домовлення. Телефон А. М. OR 3-5665 P.M. 992-4953

Телефонувати „колект". Пані А. Милес (Mrs. Myles).

(2) CUSTODIANS

Night shift. Full time. Steady job, good salary. Excellent working conditions.

Master's School
Dobbs Ferry, N.Y.
Call (914) OW 3-1400

Праця — MALE & FEMALE

Packers

To Work in Beverage Room. Excellent Fringe Benefits. Good Salary. — Apply

SKY SHEF, INC.
Hangar # 5
LaGuardia Airport
Flushing, L.I., N.Y.

PHARMACIST
40 hours. 5 days
Major Medical
Paid Vacation
Profit sharing
Paid Holidays
WALGREEN DRUG STORES
Menlo Park Shopping Center
EDISON, N. J.
See Mr. Heissenbuttel

ЗАГАЛ. ФАБРИЧНА ПОМІЧ

Денна і нічна шифти, постійна праця, приємні умовини праці.

Asbeka Machinery Corp.
2324 McDonald Avenue
B'klyn, Coney Island Area
Call 449-5700

ДОСВІДЧЕНІ **ОПЕРЕЙТОРИ, -КИ**

при спортовім одязі, секційна праця і цілість. Постійна праця, приємні умовини. Також досв. Hoffman Presser.

Talmadge Mfg. Co.
324 Talmadge Avenue
Bound Brook, N.J.
(201) 469-3114

ЗАГАЛ. ФАБРИЧНА ПОМІЧ

Навчимо, денна і нічна шифти. Досвід неконечний.

Kobi Poly Bag Mfg. Co.
747 Evergreen Avenue
Brooklyn, N.Y. HI 3-6400

Business Opportunity

ОДИНОКИЙ ГОТЕЛЬ-РЕСОРТ
в SULLIVAN COUNTY, N.Y.

Українська околиця з українською церквою. Приміщення понад 100 осіб. Приват. озеро. 100 сидячих місць в „коктейл", заснов. тому 28 р. Доскон. клінтеля, 100 акр. з 3-ма потоками, пов. влаштування і тепер в обороті, лайсенс на лікер, добр. дохід, за детайлями Frank Hainzl Barryville, N.Y.

SCHOOL GUIDE 1969

SACRED HEART SCHOOL

RESIDENT SCHOOL FOR BOYS.
GRADES 4 THROUGH 8
APPLY

BROTHERS OF THE SACRED HEART
ANDOVER, MASS.

HELP WANTED MALE

PRODUCTION FOREMEN (2)

FRICTION MANUFACTURING DEPARTMENT

A immediate need for an individual who has experience in supervising personnel in all phases of fraction material manufacturing.

Shift work.

LAMINATES DEPARTMENT

An individual with a minimum of 2 years supervisory experience plus additional experience in the manufacturing of laminates.

Shift work.

Interested applicants may submit resume including salary requirements to:

PERSONNEL MANAGER
Thiokol Chemical Corporation
CHEMICAL DIVISION
780 N. Clinton Avenue Trenton, N.J. 08638
An equal opportunity employer

Честер, Па.

ЮВІЛЕЙ 40-ЛІТТЯ ОУН

30 березня в Укр. Нар. Домі сцена удекорована чотирьома великими портретами. Це неустрашимі Герої-революціонери, борці за вільну Українську Державу — С. Петлюра, Є. Коновалець, Т. Чупринка і С. Бандера — провідники українського народу, підступно замордовані нашим віковічним ворогом. Над портретами напис: „Здобудеш Українську Державу, або згинеш за неї", — вічноживучі слова для кожного українця, хто любить свою націю і свій Рідний Край. Між портретами звисають прапори: український і революційний, а збоку ювілейна емблема 40-ліття створення Організації Українських Націоналістів.

Це праця двох Відділів ООЧСУ з Честеру, Па. та з Вілліямставну, Н. Д., що разом вибрали Святочний Комітет для вшанування 40-ліття ОУН Бенкетом-концертом, на який був запрошений чоловічий хор „Прометей" з Філядельфії, Па.

Інж. Л. Коцюба, голова Святочного Комітету, відкриваючи Бенкет-Концерт і вітаючи гостей і присутніх, що численно виповнили залю, сказав, що вшановується Організацію Українських Націоналістів.

Після відспівання гимнів, американського у виконанні панни Х. Малецької, і українського, який відспівали всі присутні, провідник Ювілейного Свята інж. А. Забродський, він і голова місцевого Відділу ООЧСУ, попросив митр. прот. о. О. Мицика провести молитву. Під час вечері інж. А. Забродський привітав гостей за окремим столом: настоятеля Укр Прав. Церкви митр. прот. о. О. Мицика з дружиною, від Укр. Кат. Церкви о. М. Рильчука та від Укр. Баб. Церкви пастора І. Беркуту із дружиною, і всіх представників українських організацій.

Головним промовцем був запрошений д-р М. Кушнір, голова Асоціяції Діячів Української Культури, який розповів історію ОУН, звернув увагу на тяжкий шлях, на неустрашиме геройство членів організації, на розстріли і тортури та на вічне заслання українських націоналістів нашими ворогами. Проте, сказав д-р Кушнір, організація розросталася, міцніла і була та буде найбільшим ворогом усіх окупантів нашої землі. Коли за польського панування, говорив промовець, судили і розстрілювали українських націоналістів, то їх не судили за те, що вони запалювали державні установи, а їх судили за те, що вони запалювали серця і любов українського народу до волі і до самостійного життя.

Після промови, о. О. Мицик попросив усіх присутніх вшанувати однохвилинною мовчанкою найбільшого українського приятеля, бувшого президента ЗСА с. п. Д. Айзенгавера.

Ювілейний концерт розпочався виступом юної співачки панни Х. Малецької піснями: „Богородице", муз. Гнатишина і „Веснівки" у супроводі на піяно п. Л. Грабової, чоловічий хор „Прометей" під керівництвом дириґента Длябога виконав 3 пісні: „За Рідний Край", „Лину, лину" і Карпатські січовики", співачка панна Є. Турянська прекрасно відспівала „Тече вода в синє море" і „Любіть Україну", муз. Фоменка. Пані Є. Турянській акомпаніювала панна М. Вэлен. На закінчення концерту ще раз виступив хор „Прометей" та чудово виконав пісні „Встає хмара" і „Гей злітались". Всі виконавці були нагороджувані довгими і рясними оплесками. „Не пора", відспівали хор і всі присутні. Наймолодшим дівчаткам, що так спритно метушилися поміж столами, і господиням за приготовання святочної вечері, обидва Відділи ООЧСУ складають щиру подяку.

В. Болонка

Загальні збори 5-го Відділу ООЧСУ в Гартфорді, Конн.

У неділю 23-го березня в домівці СУМА відбулися 21-ші Звичайні Загальні Збори 5-го Відділу ООЧСУ в Гартфорді, які відкрив голова Петро Дутка. Вітаючи представників організацій, гостей і власне членство, він звернув увагу, що численніша як в попередніх роках присутність є ознакою живучости ідей, за які ми боремося.

Зборами провадила Президія в складі: А. Рудзінський — голова, дир. Е. Гомотюк — заступник і В. Бистряник — секретар.

У звіті голова Відділу підчеркнув пожвавлену активність Відділу в минулій каденції. Масовий виїзд членства Організацій Визвольного Фронту на Оселю СУМА в Елленвіл для привітання Верховного Архиєпископа Української Католицької Церкви Їх Блаженства Кардинала Иосифа Сліпого, та віче „В обороні нескорених", резолюції з якого, перекладені на англійську мову, вислано до Стейт Департаменту і Об'єднаних Націй та телеграму до тодішнього ще Секретаря Стейту Дін Раска він уважав головними успіхами праці Управи. Своє двадцятьлітнє існування Відділ відзначив, у вересні минулого року, вдалим ювілейним бенкетом, на який вислали своїх представників понад двадцять організацій гартфордської громади. До найважливішої ділянки праці п. Дутка зачислив збіркову акцію на Фонд Катедри Українознавства при Гардвардському Університеті: „Як провідна Організація Визвольного Фронту, ми доклали всіх зусиль і ця акція увінчалася успіхом. ОВФ зібрали між своїм членством на ту ціль понад 7 тисяч долярів". Продовжуючи свій звіт, голова заявив, що, мабуть, не було такої ділянки в суспільно - громадській праці, в якій не брав би участи 5-й Відділ ООЧСУ.

Потім звітували голови референтур. У їхніх звітах можна було запримітити внутрішньо - організаційну співпрацю на протязі року, яка дала гарні овочі, чим могла похвалитися уступаюча Управа.

В дискусії над звітами слово забирали понад п'ятнадцять осіб. Всі дискутанти були згідні, що Відділ ООЧСУ являється центром діяльности наших організацій. Спеціяльне признання за свою невтомну і безкорисну працю в громаді одержав Мельник Тиміш.

Після дискусії над звітами та уділення абсолюторії уступаючій управі, вибрано нові керівні органи, які й надальше очолив Петро Дутка.

І. К-н

ДЕ ГОЛЛЬ ВІДПОЧИВАЄ

Колишній французький президент Шарль де Голль, який зрікся президентури внаслідку програ проголошеного ним плебісциту над новою реформою конституції, виїхав до Ірляндії на кількатижневий відпочинок. Він замешкав із дружиною у малому готелі біля невеликого ірляндського села і не приймає ніяких гостей. Все ж, пресові фотографи „перервали облогу", яку ірляндська поліція стосує супроти репортерів, та вистежили де Голля, як він із своєю дружиною проходжується по безлюдному надморському узбережжі.

Обговорюватимуть совєтський імперіялізм

Джерзі Сити, Н. Дж. — У четвер 15 травня, о 1 год. 30 хв. у Кроснакл авдиторії Стейтового Коледжу відбудеться тут симпозіюм на тему „Імперіялізм — совєтського стилю", спонзорований історичним факультетом Стейтового Коледжу, разом із коледжем св. Петра з Джерзі Сити. Виступатимуть знавці східніх проблем, совєтознавці, в тому один з Індії, та очевидці, які були в Чехо-Словаччині під час другого нападу СССР на ЧССР. Від українців будуть говорити проф. Кость Савчук і Іван Лучечко, професор-асистент бібліотекарства в стейтовому коледжі в Джерзі Сити, який — інформує газета „The Jersey Jornal" з 12 травня — щороку відвідує Україну та був провідником туристичної групи по УССР.

Посмертні згадки

ПАРАСКЕВІЯ ЗМОРА, довголітня членка УНСоюзу Відділу ч. 241, Т-ва ім. І. Франка в Woonsocket, R.I., померла 5 травня 1969 р. на 73-му році життя. Покійна народилася в Нижбірках Старих, пов. Гусятин, Зах. Україна, прибула до ЗСА 1912 р і стала членкою УНС 31 жовтня 1926 р. Полишила в смутку сина Павла, дочку Марію. Рідня, приятелі і союзова громада відпровадили Покійну на вічний спочинок 8 травня 1969 року на цвинтар St. Michael — Української Католицької Церкви в Blackstone, Mass. Вічна Їй Пам'ять!

Ст. Бардачевський, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 17-го ТРАВНЯ 1969 р.

ЧЕСТЕР, Па. Місячні збори Т-ва Т. Шевченка 153 Відд. о год. 7:30 веч. Проситься членство прибути. — В. Новак, секр.

HELP WANTED MALE

ПОШУКУЄТЬСЯ
ЗДІБНОГО ХЛОПЦЯ або МУЖЧИНУ

до 25 р., з доброї родини. Навчимо ювелірного фаху і продажу в крамниці в Ню Йорку. Дзвонити 9-6 веч. (212) TR 7-8437

Real Estate

Новий 6-кімнатний дім, з модерним огріванням, на 9½ акрах землі, чуд. краєвид. Ціна коштів будови.
50 акрів землі, великий фронт. Ціна $15.000.
Tel. Kerhonkson (914) 626-7692

STEPHAN OLEKSIW
Licensed
Real Estate Broker
Rock Haven Rd. P.O. Box 348
Kerhonkson, N.Y. 12446

НА ПРОДАЖ

2 акрові парцелі, фарма 80 акрів землі з хатою, однородинні доми. Недалеко Союзівки. Зацікавлені прошу писати або звертатись до:

STONE RIGE REALTY
John Chomanczuk
Rt. 1, Box 160 D
Accord, N.Y. Tel. 914 626-5462

GLEN SPEY AREA
BEAUTIFUL HALF ACRE COUNTRY CHARMER

This substantially built 2 story country home has eight rooms and two baths.
There is an excellent drilled well and a good heating system — also enclosed porch and heated two car garage. Taxes only $150. Full price: $27,500.

Call Gibson McKean:
(914) 956-7682
Davis R. Chant, Realtors
Eldred, New York

Real Estate

РЕАЛЬНІСТЬ І ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

ДОМИ НА ПРОДАЖ
в гарних, чистих, спокійних околицях
FLUSHING, BAYSIDE, WHITESTONE
BEECHHURST, FRESH MEADOWS
DOUGLASTON, LITTLE NECK
ЗАГАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ (GENERAL INSURANCE)
ПОДОРОЖ В УКРАЇНУ ТА ВСІХ ІНШИХ КРАЇН.

Одиноке українське бюро цих справ у Flushing, Queens, є

SCOPE AGENCY
ДМИТРО ГОРБАЙ
ВЛАСНИК
Телеф. 357-5400
192-12 NORTHERN BLVD.
FLUSHING, N.Y. 11358

Денно від 10 до 7 веч., неділя від 11 до 5 веч.

„КОВБАСНЮК АҐЕНЦІЯ"

Засновано 1920 р. Тел.: AL 4-8779; AL 4-8717

НОТАРІЯЛЬНЕ БЮРО

286 E. 10th Street New York, N.Y. 10009

- ВІЛЕТИ НА КОРАВЛІ І ЛІТАКИ ДО ВСІХ ЧАСТИН СВІТУ;
- ВСЯКІ ІМІҐРАЦІЙНІ СПРАВИ;
- ВСІ РОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ;
- ПОСЕРЕДНИЦТВО ПРОДАЖУ РЕАЛЬНОСТЕЙ;
- ПАКУНКИ ДО ВСІХ КРАЇН ЕВРОПИ І АЗІЇ;
- МІЖНАРОДНІ ПОШТОВІ ПЕРЕКАЗИ.

Віра КОВБАСНЮК-ШУМЕНКО Антін ШУМЕНКО

ВІДКРИТО: ЩОДНЯ до 6-ої
ПОНЕДІЛОК до 7-ої
СУБОТА до 12-ої

Д-Р ЛУКА ЛУЦІВ

ІВАН ФРАНКО — БОРЕЦЬ ЗА НАЦІОНАЛЬНУ І СОЦІЯЛЬНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ

Праця охоплює цілість життя, діяльности і творчости Івана Франка, починаючи від його дитячих і юнацьких літ аж по останні роки поета. Біографію і творчість розглядає автор на основі поетових творів і висловів самого Івана Франка. Автор наводить їх думки і погляди окремих франкознавців дореволюційних і післяреволюційних, як також сучасних підсовєтських. Шість повних сторінок друку обіймає реєстр давньої і сучасної літератури про Івана Франка, яку використав автор.

Книжка повинна бути в кожній українській хаті.
654 сторін друку. Тверда оправа. Ціна $9.60.

Замовлення і належність слати:

"SVOBODA", 81-83 Grand Street (P.O.Box 346), JERSEY CITY, N.J. 07303

Різне

Українське Висилкове Бюро
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Ave., New York City
Tel.: GR 5-7430. — Висилаємо ПАЧКИ з ОДЯГОМ і ХАРЧАМИ в УКРАЇНУ і до СССР. Приготовлено великий вибір матеріялів і різних товарів на висилку для рідних по дуже дешевих цінах.
Уряд. год.: від понед. до суб. 8:30-6, неділя від 10-2 по пол.

ПОТРІБНО
ПРАЦІВНИКА
ДО СКЛЕПУ
BRODY MEAT PRODUCTS INC.
96 2nd Ave N.Y. City
(Між 5-6 вулицями)
Зголошення особисте.

Farms & Country Homes

ЗА НАЙКРАЩИМ КУПНОМ ПОСІЛОСТЕЙ ВСІХ РОДІВ
Kopp of Kerhonkson, N.Y.
(914) 626-7500

МОЇ ДНІ
БОРИС ОЛЕКСАНДРІВ
Ціна — 25 центів

Funeral Directors

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА

SINKOWSKY
FUNERAL SERVICE
4221 PARK AVENUE
BRONX, N.Y. 10457
(near E. Tremont Avenue)
Tel.: 863-2475
Директор
ЙОСИФ СЕНКОВСЬКИЙ
Завідує влаштуванням похоронів в каплицях, положених в кожнім районі міста. Похорони по мінімальних цінах.

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

JOHN BUNKO
Ukrainian Funeral Director
(Formerly of East 5th St., New York City)
NOW ASSOCIATED WITH
METROPOLITAN FUNERAL SERVICE INC.
191 Ave. 'A' (Cor. 12th St.)
New York, N.Y. 10009
Business Phone: 674-3630
Home Phone: 274-0629
CHAPELS AVAILABLE IN ALL BOROUGHS

ТАРЗАН, Ч. 6183. Непевність щодо незнайомих.

Чи думаєш, Тарзане, що вони небезпечні? Або, чи вони можуть допомогти нам?
Не можу виразно бачити їх.

Ми краще спакуймо наші речі й ідім через ліс та придивімся їм ближче.